

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം
— —

കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ
സംഹിതാ പദ പാഠഃ (വാക്യ സംഹിത)

പഞ്ചമകാണ്ഡേ - ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in

Table of Contents

5 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം പദ പാഠേ പഞ്ചമം കാണ്ടം..3

**5.6 പഞ്ചമകാണ്ടേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ -
ഉപാനുവാക്യാഭിധാനം.....3**

ഓം നമഃ പരമാത്മനേ, ശ്രീ മഹാഗണപതയേ നമഃ,
ശ്രീ ഗുരുഭ്യോ നമഃ, ഹരിഃ ഓം

5 കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ

സംഹിതായാം പദ പാഠേ പഞ്ചമം കാണ്ഡം

5.6 പഞ്ചമകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ - ഉപാനുവാക്യാഭിധാനം

5.6.1.1

ഹിരണ്യവർണാഃ ശുചയഃ പാവകാ യാസു ജാതഃ കശ്യപോ
യാസിന്ദ്രഃ | അഗ്നിം യാ ഗർഭം ദധിരേ വിരുപാസ്താ ന
ആപഃ ശഘ്വേ സ്യോനാ ഭവന്തു | യാസാഃ രാജാ വരുണോ
യാതി മധ്യേ സത്യാന്യതേ അവപശ്യൻ ജനാനാം |

മധുശ്ചുതഃ ശുചയോ യാഃ പാവകാസ്താ ന ആപഃ ശഘ്വേ
സ്യോനാ ഭവന്തു | യാസാം ദേവാ ദിവി കൃണ്വന്തി ദക്ഷം
യാ അന്തരിക്ഷേ ബഹുധാ ഭവന്തി | യാഃ പൃഥിവീം
പയസോന്ദന്തി - [ ] 1

5.6.1.1 - Padam

ഹിരണ്യവർണാ ഇതി ഹിരണ്യ-വർണാഃ | ശുചയഃ |
പാവകാഃ | യാസു | ജാതഃ | കശ്യപഃ | യാസു | ഇന്ദ്രഃ |
അഗ്നിം | യാഃ | ഗർഭം | ദധിരേ | വിരുപാ ഇതി വി-രുപാഃ |

5.6.1.2 - Padam

ശുക്രാഃ | താഃ | നഃ | ആപഃ | ശം | സ്യോനാഃ | ഭവന്തു |
 ശിവേന | മാ | ചക്ഷുഷാ | പശ്യത | ആപഃ | ശിവയാ |
 തനുവാ | ഉപേതി | സ്വൃശത | ത്വചം | മേ | സർവാൻ |
 അഗ്നീൻ | അഹ്നുഷദ ഇത്യഹ്നു - സദഃ | ഹുവേ | വഃ | മയി |
 വർചഃ | ബലം | ഓജഃ | നീതി | ധത്ത | യത് | അദഃ |
 സംപ്രയതീരിതി സം - പ്രയതീഃ | അഹൗ | അനദത |
 ഹതേ | തസ്മാത് | ഏതി | നദ്യഃ | നാമ | സ്ഥ | താ | വഃ |
 നാമാനി | സിന്ധവഃ | യത് | പ്രേഷിതാ ഇതി
 പ്ര - ഇഷിതാഃ | വരുണേന | താഃ | ശീഭം |
 സമവല്പതേതി സം - അവല്പത | **2 (50)**

5.6.1.3

തദാപ്തോ-ദിന്ദ്രോ വോ യതീ-സുസ്മാ-ദാപോ അനു സ്ഥന |
 അപകാമഃ സ്യന്മാനാ അവിവരത വോ ഹികം |
 ഇന്ദ്രോ വഃ ശക്തിഭിർ ദേവീ-സുസ്മാദ്-വാർണാമ വോ
 ഹിതം | ഏകോ ദേവോ അപ്യതിഷ്ഠത് സ്യന്മാനാ യഥാ
 വശം | ഉദാനിഷ്ഠർ മഹീരിതി തസ്മാ-ദുദക-മുച്യതേ |
 ആപോ ഭദ്രാ ഘൃതമിദാപ ആസുരഗ്നീ-ഷോമഃ
 ബിഭ്രത്യപ ഇത് താഃ | തീവ്രോ രസോ മധുപൃചാ - [ ] **3**

5.6.1.3 - Padam

തത് | ആപ്തോത് | ഇന്ദ്രഃ | വഃ | യതീഃ | തസ്മാത് | ആപഃ |
 അനഗിതി | സ്ഥന | അപകാമമിത്യപ - കാമം | സ്യന്മാനാഃ |
 അവിവരത | വഃ | ഹികം | ഇന്ദ്രഃ | വഃ | ശക്തിഭിരിതി
 ശക്തി - ഭിഃ | ദേവീഃ | തസ്മാത് | വാഃ | നാമ | വഃ | ഹിതം |
 ഏകഃ | ദേവഃ | അപീതി | അതിഷ്ഠത് | സ്യന്മാനാഃ |
 യമാവശമിതി യമാ - വശം | ഉദിതി | ആനിഷ്ടുഃ | മഹീഃ |
 ഇതി | തസ്മാത് | ഉദകം | ഉച്യതേ | ആപഃ | ഭദ്രാഃ | ഘൃതം |
 ഇത് | ആപഃ | ആസുഃ | അഗ്നീഷോമാവിത്യഗ്നീ-സോമഃ |
 ബിഭ്രതി | ആപഃ | ഇത് | താഃ | തീവ്രഃ | രസഃ |
 മധുപൃചാമിതി മധു - പൃചാഃ | **3 (50)**

5.6.1.4

-മരംഗമ ആ മാ പ്രാണേന സഹ വർചസാ ഗൻഃ |
 ആദിത് പശ്യാമ്യുത വാ ശൃണോമ്യോ മാ ഘോഷോ ഗച്ഛതി
 വാങ്ന ആസാം | മന്യേ ഭേജാനോ അമൃതസ്യ തർഹി
 ഹിരണ്യവർണാ അത്യപം യദാ വഃ | ആപോ ഹി ഷ്ഠാ മയോ
 ഭൂവസ്താ ന ഊർജേ ദധാതന | മഹേ രണായ ചക്ഷസേ |
 യോ വഃ ശിവതമോ രസസ്തസ്യ ഭാജയതേഹ നഃ |
 ഉശതീരിവ മാതരഃ ( ) | തസ്മാ അരം ഗമാമ വോ യസ്യ

ക്ഷയാ॑യ ജി॒ന്വഥ॑ । ആപോ॑ ജന॒യഥാ॑ ച॒ നഃ ।
ദി॒വി ശ്ര॑യ സ്വാ॒ന്തരീ॑ക്ഷേ॒ യത॑സ്വ॒ പൃഥ്വി॑വ്യാ സം ഭ॒വ
ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർച-സമ॒സി ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർചസായ॒ ത്വാ । 4

5.6.1.4 - Padam

അ॒രൺഗ॑മ ഇ॒ത്യരം - ഗമഃ॑ । ഏ॒തി । മാ । പ്രാ॑ണേനേ॒തി
പ്ര - അ॑നേന । സഹ॑ । വർച॑സാ । ഗന് । ആ॑ത് । ഇ॒ത് ।
പശ്യാ॑മി । ഉ॒ത । വാ । ശൃ॒ണോ॑മി । ഏ॒തി । മാ । ഘോ॑ഷഃ ।
ഗച്ഛ॑തി । വാക് । നഃ॑ । ആ॒സാം । മന്യേ॑ । ഭേ॒ജാനഃ॑ ।
അ॒മൃത॑സ്യ । തർഹി॑ । ഹി॒രണ്യ॑വർണാ ഇ॒തി
ഹി॒രണ്യ - വർണാഃ॑ । അ॒ത്യപം॑ । യദാ॑ । വഃ । ആ॒പഃ । ഹി ।
സ്ഥ । മ॒യോഭു॑വ ഇ॒തി മ॒യഃ - ഭു॒വഃ । താഃ । നഃ॑ । ഊ॒ർജേ॑ ।
ദധാ॑തന । മഹേ॑ । രണായ॑ । ചക്ഷ॑സേ । യഃ । വഃ । ശി॒വതമ॑
ഇ॒തി ശി॒വ - തമഃ॑ । രസഃ॑ । തസ്യ॑ । ഭാ॒ജയ॑ത । ഇഹ॑ । നഃ॑ ।
ഉശ॑തീഃ । ഇ॒വ । മാ॒തരഃ॑ ( ) । തസ്മൈ॑ । അ॒രം । ഗമാ॑മ । വഃ ।
യസ്യ॑ । ക്ഷയാ॑യ । ജി॒ന്വഥ॑ । ആ॒പഃ । ജന॒യഥാ॑ ച॒ നഃ ।
ദി॒വി । ശ്ര॑യസ്വ । അ॒ന്തരീ॑ക്ഷേ । യത॑സ്വ । പൃഥ്വി॑വ്യാ ।
സമി॑തി । ഭവ॑ । ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർചസമി॒തി ബ്ര॒ഹ്മ - വർച॑സം ।
അ॒സി । ബ്ര॒ഹ്മവ॑ർചസായേ॒തി ബ്ര॒ഹ്മ - വർച॑സായ॒ ।

ത്വം | 4 (72) (ഉദന്തി - സമവൃത്ത - മധുപുചാം - മാതരോ -
ദാവിശ്ശതിശ്ച) (A1)

5.6.2.1

അപാം ഗ്രഹാൻ ഗൃഹ്ണാത്യേതദാവ രാജസൂയം യദേതേ
ഗ്രഹാഃ സവോ ഽഗ്നിർവരുണസവോ രാജസൂയ-മഗ്നിസവ-
ശ്ചിത്യസ്താഭ്യാ-മേവ സൂയതേഽഥോ ഉദാവേവ ലോകാവദി
ജയതി യശ്ച രാജസൂയേനേജാനസ്യ യശ്ചാഽഗ്നിചിത
ആപോ ദവന്ത്യാപോ വാ അഗ്നേർദ്രാത്യവ്യാ യദപോ
ഽഗ്നേരധസ്താഭുപ ദധാതി ദ്രാത്യവ്യാഭിഭൂത്യൈ
ദവന്ത്യാമ്മനാ പരാഽസ്യ ദ്രാത്യവ്യാ ദവന്ത്യമൃതം - [ ] 5

5.6.2.1 - Padam

അപാം | ഗ്രഹാൻ | ഗൃഹ്ണാതി | ഏതത് | വാവ |
രാജസൂയമിതി രാജ - സൂയം | യത് | ഏതേ | ഗ്രഹാഃ |
സവഃ | അഗ്നിഃ | വരുണസവ ഇതി വരുണ - സവഃ |
രാജസൂയമിതി രാജ - സൂയം |
അഗ്നിസവ ഇത്യഗ്നി - സവഃ | ചിത്യഃ | താഭ്യാം | ഏവ |
സൂയതേ | അഥോ ഇതി | ഉദൗ | ഏവ | ലോകൗ | അഭിതി |
ജയതി | യഃ | ച | രാജസൂയേനേതി രാജ - സൂയേന |
ഈജാനസ്യ | യഃ | ച | അഗ്നിചിത ഇത്യഗ്നി - ചിതഃ |

ആപഃ | ഭവന്തി | ആപഃ | വൈ | അഗ്നേഃ | ദ്രോത്യുവ്യാഃ | യത് |
അപഃ | അഗ്നേഃ | അധസ്താത് | ഉപദയാതീത്യുപ - ദയാതി |
ദ്രോത്യുവ്യാഭിഭൂത്യ ഇതി ദ്രോത്യുവ്യ - അഭിഭൂത്യൈ | ഭവന്തി |
ആത്മനാ | പരേതി | അസ്യ | ദ്രോത്യുവ്യഃ | ഭവന്തി |
അമൃതം || 5 (50)

5.6.2.2

ഘ്വാ ആപസുസ്താ-ദദ്ഭിരവതാന്ത-മഭി ഷിഞ്ചന്തി നാഃ*രതി-
മാർച്ഛതി സർവമായുരേതി യസ്യൈതാ ഉപധീയന്തേ യ
ഉ ചൈനാ ഏവം വേദാനം ഘ്വാ ആപഃ പശവ ആപോഽന്നം
പശവോഽന്നാദഃ പശുമാൻ ഭവന്തി യസ്യൈതാ ഉപധീയന്തേ
യ ഉ ചൈനാ ഏവം വേദ ദ്വാദശ ഭവന്തി ദ്വാദശ മാസാഃ
സംവത്സരഃ സംവത്സരേണൈവാസ്മാ- [ ] 6

5.6.2.2 - Padam

വൈ | ആപഃ | തസ്താത് | അദ്ഭിരിത്യത് - ഭിഃ |
അവതാന്തമിത്യുപ - താന്തം | അഭീതി | സിഞ്ചന്തി | ന |
ആർത്തിം | ഏതി | ഋച്ഛതി | സർവം | ആയുഃ | ഏതി |
യസ്യ | ഏതാഃ | ഉപധീയന്ത ഇത്യുപ - ധീയന്തേ | യഃ | ഉ |
ച | ഏനാഃ | ഏവം | വേദ | അന്നം | വൈ | ആപഃ | പശവഃ |

ആപഃ | അന്നം | പശവഃ | അന്നാദ ഇത്യന്ന - അദഃ |
പശുമാനീതി പശു - മാൻ | ഭവതി | യസ്യ | ഏതാഃ |
ഉപധീയന്ത ഇത്യുപ - ധീയന്തേ | യഃ | ഉ | ച | ഏനാഃ |
ഏവം | വേദ | ദ്വാദശ | ഭവന്തി | ദ്വാദശ | മാസാഃ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ | സംവത്സരേണേതി
സം - വത്സരേണ | ഏവ | അസ്മൈ | **6 (50)**

5.6.2.3

അന്നമവ രുന്ധേ പാത്രാണി ഭവന്തി പാത്രേ വാ അന്നമദ്യതേ
സയോന്യേവാനമവ രുന്ധ ആ ദ്വാദശാത് പുരുഷാദന്ന-
മത്ത്യഥോ പാത്രാണ ചരിദ്യതേ യസ്യൈതാ ഉപധീയന്തേ യ ഉ
ചൈനാ ഏവം വേദ കുന്ദാശ്ച കുന്ദീശ്ച മിമുനാനി ഭവന്തി
മിമുനസ്യ പ്രജായൈ പ്ര പ്രജയാ പശുഭിർ മിമുനൈർ
ജായതേ യസ്യൈതാ ഉപധീയന്തേ യ ഉ- [ ] 7

5.6.2.3 - Padam

അന്നം | അവേതി | രുന്ധേ | പാത്രാണി | ഭവന്തി | പാത്രേ |
വൈ | അന്നം | അദ്യതേ | സയോനീതി സം - യോനി |
ഏവ | അന്നം | അവേതി | രുന്ധേ | ഏതി | ദ്വാദശാത് |
പുരുഷാത് | അന്നം | അത്തി | അഥോ ഇതി | പാത്രാത് |

ന | ഉദിദ്യതേ | യസ്യ | ഏതാഃ | ഉപധീയന്ത
ഇത്യുപ - ധീയന്തേ | യഃ | ഉ | ച | ഏനാഃ | ഏവം | വേദ |
കുന്ദാഃ | ച | കുന്ദീഃ | ച | മിമൂനാനി | ഭവന്തി | മിമൂനസ്യ |
പ്രജാത്യാ ഇതി പ്ര - ജായൈ | പ്രേതി | പ്രജയേതി
പ്ര - ജയാ | പശുഭിരിതി പശു-ഭിഃ | മിമൂനൈഃ | ജായതേ |
യസ്യ | ഏതാഃ | ഉപധീയന്ത ഇത്യുപ - ധീയന്തേ |

യഃ | ഉ | 7 (50)

5.6.2.4

ചൈനാ ഏവം വേദ ശുഗ്വാ അഗ്നിഃ സോഽധർയുഃ യജമാനം
പ്രജാഃ ശുചാർപയതി യദപ ഉപദധാതി ശുചമേവാസ്യ
ശമയതി നാഽഽർതിമാർച്ഛത്യധർയുർന യജമാനഃ ശാമ്യന്തി
പ്രജാ യത്രൈതാ ഉപധീയന്തേ ഽപാം വാ ഏതാനി ഹൃദയാനി
യദേതാ ആപോ യദേതാ അപ ഉപദധാതി ദിവ്യാഭിരേവൈനാഃ
സംസൃജതി വർഷുകഃ പർജന്യോ- [ ] 8

5.6.2.4 - Padam

ച | ഏനാഃ | ഏവം | വേദ | ശുക് | വൈ | അഗ്നിഃ | സഃ |
അധർയുഃ | യജമാനം | പ്രജാ ഇതി പ്ര - ജാഃ | ശുചാ |
അർപയതി | യത് | അപഃ | ഉപദധാതീത്യുപ - ദധാതി |
ശുചം | ഏവ | അസ്യ | ശമയതി | ന | ആർതിം | ഏതി |

ഋചുതി | അധര്യഃ | ന | യജമാനഃ | ശാമ്യന്തി | പ്രജാ ഇതി
പ്ര - ജാഃ | യത്ര | ഏതാഃ | ഉപധീയന്ത ഇത്യുപ-ധീയന്തേ |
അപാം | വൈ | ഏതാനി | ഹൃദയാനി | യത് | ഏതാഃ |
ആപഃ | യത് | ഏതാഃ | അപഃ | ഉപദയാതീത്യുപ - ദയാതി |
ദിവ്യാഭിഃ | ഏവ | ഏനാഃ | സമിതി | സ്യജതി | വർഷുകഃ |
പർജന്യഃ | 8 (50)

5.6.2.5

ഭവതി യോ വാ ഏതാസാമായതനം ക്ലൃപിം വേദാ
ss*യതനവാൻ ഭവതി കല്പതേ സ്മാ അനുസീതമുപ
ദയാത്യേതദാ ആസാമായതനമേഷാ ക്ലൃപിര്യ ഏവം
വേദാ ss*യതനവാൻ ഭവതി കല്പതേസസ്മൈ ദാമന്യാ ഉപ
ദയാതി ചതസ്രോ മധ്യേ ധൃത്യ അന്നം വാ ഇഷ്ടകാ
ഏതത് വലു വൈ സാക്ഷാദന്നം യദേഷ ചരുർയദേതം
ചരുമുപ ദയാതി സാക്ഷാ - [ ] 9

5.6.2.5 - Padam

ഭവതി | യഃ | വൈ | ഏതാസാം | ആയതനമിത്യാ-യതനം |
ക്ലൃപിം | വേദ | ആയതനവാനിത്യായതന - വാൻ | ഭവതി |
കല്പതേ | അസ്മൈ | അനുസീതമിത്യനു-സീതം | ഉപേതി |
ദയാതി | ഏതത് | വൈ | ആസാം |

ആയതനമിത്യാ-യതനം | ഏഷാ | ക്ലൃപിഃ | യഃ | ഏവം |
വേദ | ആയതനവാനിത്യായതന - വാൻ | ഭവതി | കല്പതേ |
അസ്മൈ | ദാംദമിതി ദാം-ദാം | അന്യാഃ | ഉപേതി | ദധാതി |
ചതസ്രഃ | മധ്യേ | ധൃത്യേ | അന്നം | വൈ | ഇഷ്ടുകാഃ |
ഏതത് | ഖലു | വൈ | സാക്ഷാദിതി സ - അക്ഷാത് |
അന്നം | യത് | ഏഷഃ | ചരൂഃ | യത് | ഏതം | ചരൂം |
ഉപദധാതീത്യുപ - ദധാതി |
സാക്ഷാദിതി സ - അക്ഷാത് | **9 (50)**

5.6.2.6

ദേവാസ്മാ അന്നമവ രൂന്ധേ മധ്യത ഉപ ദധാതി മധ്യത
ഏവാസ്മാ അന്നം ദധാതി തസ്മാൻ മധ്യതോഽന്നമദ്യതേ
ബാർഹസ്സത്യോ ഭവതി ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്സതിർ
ബ്രഹ്മണൈവാസ്മാ അന്നമവ രൂന്ധേ ബ്രഹ്മവർചസമസി
ബ്രഹ്മവർചസായ ത്വേത്യാഹ തേജസീ ബ്രഹ്മവർചസീ
ഭവതി യസ്യേഷ ഉപധീയതേ യ ഉ ചൈനമേവം വേദ | **10**

5.6.2.6 - Padam

ഏവ | അസ്മൈ | അന്നം | അവേതി | രൂന്ധേ | മധ്യതഃ |
ഉപേതി | ദധാതി | മധ്യതഃ | ഏവ | അസ്മൈ | അന്നം |

ദധാതി | തസ്മാത് | മധ്യതഃ | അന്നം | അദ്യതേ |
ബാർഹസ്പത്യഃ | ദവതി | ബ്രഹ്മ | വൈ | ദേവാനാം |
ബൃഹസ്പതിഃ | ബ്രഹ്മണാ | ഏവ | അസ്മൈ | അന്നം |
അവേതി | രൂന്ധേ | ബ്രഹ്മവർചസമിതി ബ്രഹ്മ - വർചസം |
അസി | ബ്രഹ്മവർചസായേതി ബ്രഹ്മ - വർചസായ | ത്വാ |
ഇതി | ആഹ | തേജസീ | ബ്രഹ്മവർചസീതി
ബ്രഹ്മ - വർചസീ | ദവതി | യസ്യ | ഏഷഃ | ഉപധീയത
ഇത്യുപ - ധീയതേ | യഃ | ഉ | ച | ഏനം | ഏവം | വേദ |

10 (47)

(അമൃത - മസ്മൈ - ജായതേ യസ്മൈതാ ഉപധീയന്തേ യ
ഉ-പർജന്യ-ഉപദധാതി സാക്ഷാത്-സപ്തചത്വാരീശ്ശ്ച) (A2)

5.6.3.1

ഭൂതേഷുകാ ഉപ ദധാത്യത്രാത്ര വൈ മൃത്യുർജായതേ യത്ര
യത്രൈവ മൃത്യുർജായതേ തത ഏവൈനമവ യജതേ
തസ്മാദഗ്നിചിമ് സർവമായുരേതി സർവേ ഹ്യസ്യ മൃത്യുവോ
ഽവേഷ്ടാസ്മസ്മാ-ദഗ്നിചിന്നാ-ഭിചരിതവൈ പ്രത്യഗേന-
മഭിചാരഃ സ്മൃണുതേ സ്മൃയതേ വാ ഏഷ യോഽഗ്നിം ചിനുതേ

ദേ॒വ॒സു॒വാ॒മേ॒താ॒നി॒ ഹ॒വീ॒ഷി॑ ദ॒വ॒ന്ത്യേ॒താവ॑ന്തോ
വൈ ദേ॒വാനാ॑സ്സ॒വാസ്ത॑ ഏ॒വാ- [ ] 11

5.6.3.1 - Padam

ദൃ॒തേ॒ഷ്ട॒കാ॒ ഇ॒തി॑ ദൃ॒ത - ഇ॒ഷ്ട॒കാഃ॑ ഉ॒പേ॒തി॑ । ദ॒ധാ॒തി॑ ।
അ॒ത്രാ॒ത്രേ॒ത്യത്ര॑ - അ॒ത്ര । വൈ॑ । മൃ॒ത്യുഃ॑ । ജാ॒യതേ॑ ।
യ॒ത്രയ॑ത്രേ॒തി യ॒ത്ര - യ॒ത്ര । ഏ॒വ । മൃ॒ത്യുഃ॑ । ജാ॒യതേ॑ ।
ത॒തഃ॑ । ഏ॒വ । ഏ॒നം । അ॒വേ॒തി॑ । യ॒ജതേ॑ । ത॒സ്മാ॑ത് ।
അ॒ഗ്നി॒ചി॒ദി॒ത്യഗ്നി॑ - ചി॒ത് । സ॒ർവം॑ । ആ॒യുഃ॑ । ഏ॒തി॑ ।
സ॒ർവം॑ । ഹി॑ । അ॒സ്യ॑ । മൃ॒ത്യുഃ॑ । അ॒വേ॒ഷ്ടാ
ഇ॒ത്യവ॑ - ഇ॒ഷ്ടാഃ॑ । ത॒സ്മാ॑ത് । അ॒ഗ്നി॒ചി॒ദി॒ത്യഗ്നി॑ - ചി॒ത് । ന ।
അ॒ഭി॒ച॒രി॒ത॒വാ ഇ॒ത്യഭി॑ - ച॒രി॒ത॒വൈ॑ । പ്ര॒ത്യക് । ഏ॒നം ।
അ॒ഭി॒ചാ॒ര ഇ॒ത്യഭി॑ - ചാ॒രഃ॑ । സ്തു॒ണു॒തേ॑ । സു॒യതേ॑ । വൈ॑ ।
ഏ॒ഷഃ॑ । യഃ॑ । അ॒ഗ്നിം॑ । ചി॒നു॒തേ॑ । ദേ॒വ॒സു॒വാ॒മി॒തി
ദേ॒വ - സു॒വാം । ഏ॒താ॒നി॑ । ഹ॒വീ॒ഷി॑ । ദ॒വ॒ന്തി॑ ।
ഏ॒താവ॑ന്തഃ । വൈ॑ । ദേ॒വാനാ॑ം । സ॒വാഃ॑ । തേ॑ । ഏ॒വ । 11 (50)

5.6.3.2

-സൈ॒സ്ത॑ സ॒വാൻ പ്ര॑ യ॒ച്ഛന്തി॑ ത ഏ॒നം॑ സു॒വന്തേ॑ സ॒വോ
ഗ്നി॒ർവ॑രൂ॒ണസ॒വോ॑ രാ॒ജസു॑യം ബ്ര॒ഹ്മ॒സ॒വശ്ചി॑ത്യോ

ദേവസ്യ॑ ത്വാ॑ സ॒വിതുഃ॑ പ്ര॒സ॒വ ഇ॒ത്യാഹ॑ സ॒വിത്യു॑പ്ര॒സൂ॒ത
ഏ॒വൈനം॑ ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ ദേ॒വതാ॑ഭി॒രഭി॑ ഷി॒ഞ്ചത്യ॑ന്ന-
സ്യാ॑ന്ന॒സ്യാഭി॑ ഷി॒ഞ്ചത്യ॑ന്ന-സ്യാ॑ന്ന॒സ്യാ-വ॑രു॒ധ്യൈ
പു॒രസ്താ॑ത് പ്ര॒ത്യഞ്ച॑മഭി॒ ഷി॒ഞ്ചതി॑ പു॒രസ്താ॑ഭി॒ പ്ര॒തീചീ॑-
ന॒മന്ന॑മദ്യ॒തേ ശീ॑ർഷ॒തോഭി॑ ഷി॒ഞ്ചതി॑ ശീ॒ർഷ॒തോ
ഹ്യ॒ന്നമദ്യ॑ത ആ॒ മുഖാ॑ദ॒ന്വവ॑സ്രോ॒വയതി॑ - [ ] 12

5.6.3.2 - Padam

അ॒സ്മൈ॑ । സ॒വാൻ । പ്രേ॒തി । യ॒ച്ഛന്തി॑ । തേ॒ । ഏ॒നം ।
സു॒വന്തേ॑ । സ॒വഃ । അ॒ഗ്നിഃ॑ । വ॒രുണ॑സ॒വ ഇ॒തി
വ॒രുണ॑ - സ॒വഃ । രാ॒ജസു॑യമി॒തി രാ॒ജ - സു॒യം ।
ബ്ര॒ഹ്മസ॒വ ഇ॒തി ബ്ര॒ഹ്മ - സ॒വഃ । ചി॒ത്യഃ॑ । ദേ॒വസ്യ॑ । ത്വാ॑ ।
സ॒വിതുഃ॑ । പ്ര॒സ॒വ ഇ॒തി പ്ര - സ॒വേ । ഇ॒തി । ആ॒ഹ ।
സ॒വിത്യു॑പ്ര॒സൂ॒ത ഇ॒തി സ॒വിത്യു॑-പ്ര॒സൂ॒തഃ । ഏ॒വ । ഏ॒നം ।
ബ്ര॒ഹ്മണാ॑ । ദേ॒വതാ॑ഭിഃ । അ॒ഭി॒തി । സി॒ഞ്ചതി॑ ।
അ॒ന്നസ്യാ॑ന്ന॒സ്യേത്യ॑ന്ന॒സ്യ - അ॒ന്നസ്യ॑ । അ॒ഭി॒തി ।
സി॒ഞ്ചതി॑ । അ॒ന്നസ്യാ॑ന്ന॒സ്യേത്യ॑ന്ന॒സ്യ - അ॒ന്നസ്യ॑ ।
അ॒വരു॑ധ്യാ ഇ॒ത്യവ॑ - രു॒ധ്യൈ । പു॒രസ്താ॑ത് । പ്ര॒ത്യഞ്ചം॑ ।
അ॒ഭി॒തി । സി॒ഞ്ചതി॑ । പു॒രസ്താ॑ത് । ഹി॒ । പ്ര॒തീചീ॑നം ।

അന്നം | അദ്യതേ | ശീർഷതഃ | അഭീതി | സിഞ്ചതി |
ശീർഷതഃ | ഹി | അന്നം | അദ്യതേ | ഏതി | മുഖാത് |
അമ്പ്രസാവയതീത്യനു - അമ്പ്രസാവയതി | 12 (50)

5.6.3.3

മുഖത ഏവാസ്മാ അന്നാദ്യം ദധാത്യഗേസ്ത്വാ സാമ്രാജ്യേനാഭി
ഷിഞ്ചാമീത്യാഹൈഷ വാ അഗ്നേഃ സവസ്മേനൈവൈനമഭി
ഷിഞ്ചതി ബൃഹസ്പതേസ്ത്വാ സാമ്രാജ്യേനാഭി ഷിഞ്ചാമീത്യാഹ
ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്പതിർ ബ്രഹ്മണൈവൈനമഭി
ഷിഞ്ചതീന്ദ്രസ്യ ത്വാ സാമ്രാജ്യേനാഭി ഷിഞ്ചാ-
മീത്യാഹേന്ദ്രിയമേവാസ്മി-ന്നുപരിഷ്ടാദ് ദധാത്യേത- [ ] 13

5.6.3.3 - Padam

മുഖതഃ | ഏവ | അസ്മൈ | അന്നാദ്യമീത്യന്ന - അദ്യം |
ദധാതി | അഗ്നേഃ | ത്വാ | സാമ്രാജ്യേനേതി സാം-രാജ്യേന |
അഭീതി | സിഞ്ചാമി | ഇതി | ആഹ | ഏഷഃ | വൈ |
അഗ്നേഃ | സവഃ | തേന | ഏവ | ഏനം | അഭീതി | സിഞ്ചതി |
ബൃഹസ്പതേഃ | ത്വാ | സാമ്രാജ്യേനേതി സാം - രാജ്യേന |
അഭീതി | സിഞ്ചാമി | ഇതി | ആഹ | ബ്രഹ്മ | വൈ |
ദേവാനാം | ബൃഹസ്പതിഃ | ബ്രഹ്മണാ | ഏവ | ഏനം |
അഭീതി | സിഞ്ചതി | ഇന്ദ്രസ്യ | ത്വാ | സാമ്രാജ്യേനേതി

സാ॑ം - രാ॒ജ്യേ॑ന । അ॒ഭീ॑തി । സി॒ഞ്ചാ॑മി । ഇ॒തി । ആ॒ഹ ।
ഇ॒ന്ദ്രി॑യം । ഏ॒വ । അ॒സ്മി॑ൻ । ഉ॒പരി॑ഷ്ടാത് । ദ॒ധാ॑തി ।
ഏ॒തത് । 13 (50)

5.6.3.4

-ദൈ॑ രാ॒ജസ്യൂ॑യസ്യ രൂ॒പം യ ഏ॒വം വി॒ദ്വാ॑നഗ്നിം ചി॒നു॒ത
ഉ॒ഭാവേ॑വ ലോ॒കാവ॑ഭി ജ॒യതി॑ യശ്ച രാ॒ജസ്യൂ॑യേനേ॒ജാന॑സ്യ
യശ്ചാ॑ഗ്നിചി॒ത ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ സു॒ഷുവാ॑ണസ്യ ദ॒ശധേ॑ന്ദ്രി॒യം
വി॒ർയം പരാ॑പതത് തദേ॒വാഃ സൗ॒ത്രാമ॑ണ്യാ സമ॒ഭര॑ൻ
സ്യൂ॒യതേ॑ വാ ഏ॒ഷ യോ॑ഗ്നിം ചി॒നു॒തേ॑ഗ്നിം
ചി॒ത്വാ സൗ॒ത്രാമ॑ണ്യാ യ॒ജേതേ॑ന്ദ്രി॒യമേ॑വ വി॒ർയം
സം॒ഭൃത്യാ॑സ്സ*ത്ഥൻ യ॒ത്തേ । 14

5.6.3.4 - Padam

വൈ । രാ॒ജസ്യൂ॑യസ്യേ॒തി രാ॒ജ - സ്യൂ॑യസ്യ । രൂ॒പം । യഃ ।
ഏ॒വം । വി॒ദ്വാൻ । അ॒ഗ്നിം । ചി॒നു॒തേ । ഉ॒ഭൗ । ഏ॒വ ।
ലോ॒കൗ । അ॒ഭീ॑തി । ജ॒യതി॑ । യഃ । ച । രാ॒ജസ്യൂ॑യേനേ॒തി
രാ॒ജ - സ്യൂ॑യേന । ഇ॒ജാന॑സ്യ । യഃ । ച । അ॒ഗ്നിചി॒ത
ഇ॒ത്യഗ്നി॑ - ചി॒തഃ । ഇ॒ന്ദ്രസ്യ॑ । സു॒ഷുവാ॑ണസ്യ । ദ॒ശധേ॑തി
ദ॒ശ - ധാ । ഇ॒ന്ദ്രി॑യം । വി॒ർയം । പ॒രേ॒തി । അ॒പത॑ത് । തത് ।
ദേ॒വാഃ । സൗ॒ത്രാമ॑ണ്യാ । സമി॒തി । അ॒ഭര॑ൻ । സ്യൂ॒യതേ॑ ।

വൈ | ഏഷഃ | യഃ | അഗ്നിം | ചിന്തുതേ | അഗ്നിം | ചിതാ |
സൗത്രാമണ്യാ | യജേത | ഇന്ദ്രിയം | ഏവ | വീര്യം |
സംഭൃത്യേതി സം - ഭൃത്യ | ആത്മന് | ധത്തേ | **14 (48)**

(ത ഏവാ-നവസ്രാവയത്യേ-ത-ദഷ്ടാചതാരിശ്ശച്ച) (A3)

5.6.4.1

സജൂരബ്ധോഽയാവദിഃ സജൂരുഷാ അരുണീഭിഃ സജൂഃ
സൂര്യ ഏതശേന സജോഷാവശിനാ ദപ്സോഭിഃ
സജൂരഗ്നിർ വൈശ്യാനര ഇധാഭിർ ഏത്യേന സ്വാഹാ
സംവഥ്സരോ വാ അബ്ധോ മാസാ അയാവാ ഉഷാ അരുണീ
സൂര്യ ഏതശ ഇമേ അശിനാ സംവഥ്സരോ ഽഗ്നിർ
വൈശ്യാനരഃ പശവ ഇധാ പശവോ ഏത്യച്ഛ സംവഥ്സരം
പശവോഽനു പ്ര ജായന്തേ സംവഥ്സരേണവാസൈ
പശുൻ പ്രജനയതി ദർഭസ്തംബേ ജൂഹോതി യ- [ ] **15**

5.6.4.1 - Padam

സജൂരിതി സ - ജൂഃ | അബ്ധഃ | അയാവദിരിത്യയാവ - ഭിഃ |
സജൂരിതി സ - ജൂഃ | ഉഷാഃ | അരുണീഭിഃ | സജൂരിതി
സ - ജൂഃ | സൂര്യഃ | ഏതശേന | സജോഷാവിതി
സ - ജോഷാ | അശിനാ | ദപ്സോഭിരിതി ദപ്സഃ - ഭിഃ |

സജൂരിതി॑ സ - ജൂഃ॑ । അഗ്നിഃ॑ । വൈശ്യാനരഃ॑ । ഇഡാ॑ഭിഃ ।
 ഘൃതേന॑ । സ്വാഹാ॑ ॥ സം॑വത്സര ഇതി॑ സം - വത്സരഃ॑ ।
 വൈ । അബൃഃ॑ । മാസാഃ॑ । അയാവാഃ॑ । ഉഷാഃ॑ । അരുണീഃ॑ ।
 സൂര്യഃ॑ । ഏതശഃ॑ । ഇമേ ഇതി॑ । അശിനാ॑ । സം॑വത്സര
 ഇതി॑ സം - വത്സരഃ॑ । അഗ്നിഃ॑ । വൈശ്യാനരഃ॑ । പശവഃ॑ ।
 ഇഡാ॑ ॥ പശവഃ॑ । ഘൃതം॑ । സം॑വത്സരമിതി॑
 സം - വത്സരം॑ । പശവഃ॑ । അനു॑ । പ്രേതി॑ । ജായന്തേ॑ ।
 സം॑വത്സരേണേതി॑ സം - വത്സരേണ॑ । ഏവ॑ । അസ്മൈ॑ ।
 പശൂൻ॑ । പ്രേതി॑ । ജനയതി॑ । ദർഭസ്തംബ ഇതി॑
 ദർഭ - സ്തംബേ॑ । ജൂഹോതി॑ । യത് ॥ **15 (50)**

5.6.4.2

-ദാ അസ്യ॑ അമൃതം॑ യദ്-വീര്യം॑ തദ്-ദർഭാസ്തംബീൻ
 ജൂഹോതി॑ പ്രൈവ ജായതേ॑ ടന്നാദോ॑ ദവതി॑ യസ്യൈവം
 ജൂഹ്വത്യേതാ॑ വൈ ദേവതാ॑ അഗ്നേഃ॑ പുരസ്താദ് ദാഗാസ്താ
 ഏവ॑ പ്രീണാത്യഥോ॑ ചക്ഷുരേവാഗ്നേഃ॑ പുരസ്താത് പ്രതി
 ദധാത്യനന്ധോ॑ ദവതി॑ യ ഏവം॑ വേദാഃ*പോ॑ വാ ഇദമഗ്രേ॑
 സലിലമാ॑സീഥ് സ പ്രജാപതിഃ॑ പുഷ്കരപർണേ
 വാതോ॑ ഭൂതോ॑ഽലേലായഥ് സഃ - [ ] **16**

5.6.4.2 - Padam

വൈ | അസ്യാഃ | അമൃതം | യത് | വീര്യം | തത് | ദർഭാഃ |
 തസ്മിൻ | ജൂഹോതി | പ്രേതി | ഏവ | ജായതേ | അന്നാദ
 ഇത്യന്ന-അദഃ | ദവതി | യസ്യ | ഏവം | ജൂഹ്വതി | ഏതാഃ |
 വൈ | ദേവതാഃ | അഗ്നേഃ | പുരസ്താദ് ഭാഗാ ഇതി
 പുരസ്താത് - ഭാഗാഃ | താഃ | ഏവ | പ്രീണാതി | അഥോ
 ഇതി | ചക്ഷുഃ | ഏവ | അഗ്നേഃ | പുരസ്താത് | പ്രതീതി |
 ദധാതി | അനന്ധഃ | ദവതി | യഃ | ഏവം | വേദ | ആപഃ |
 വൈ | ഇദം | അഗ്രേ | സലിലം | ആസീത് | സഃ |
 പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | പുഷ്കരപർണ ഇതി
 പുഷ്കര - പർണേ | വാതഃ | ഭൃതഃ | അലേലായത് |
 സഃ | **16 (50)**

5.6.4.3

പ്രതിഷ്ഠാം നാടവിന്ദത സ ഏതദപാം കുലായമപശ്യത്
 തസ്മിന്നഗ്നിമചിനുത തദിയമദവത് തതോ വൈ സ
 പ്രത്യതിഷ്ഠദ്യാം പുരസ്താദ്വുപാ-ദധാത് തച്ഛിരോദഭവഥ്
 സാപ്രാചീ ദിഗ്യാം ദക്ഷിണത ഉപാദധാഥ് സ ദക്ഷിണഃ
 പക്ഷോദഭവഥ് സാ ദക്ഷിണാ ദിഗ്യാം പശ്ചാ-ദ്വുപാദധാത്
 തത് പുച്ഛമദവഥ് സാ പ്രതീചീ ദിഗ്യാമുത്തരത

ഉപാദയാമ്-[ ] 17

5.6.4.3 - Padam

പ്രതിഷ്ഠാമിതി പ്രതി-സ്ഥാം | ന | അവിന്ദത | സഃ | ഏതത് |
അപാം | കുലായം | അപശ്യത് | തസ്മിൻ | അഗ്നിം |
അചിനുത | തത് | ഇയം | അഭവത് | തതഃ | വൈ | സഃ |
പ്രതീതി | അതിഷ്ഠത് | യാം | പുരസ്താത് |
ഉപാദയാദിത്യുപ - അദയാത് | തത് | ശിരഃ | അഭവത് |
സാ | പ്രാചീ | ദിക് | യാം | ദക്ഷിണതഃ |
ഉപാദയാദിത്യുപ - അദയാത് | സഃ | ദക്ഷിണഃ | പക്ഷഃ |
അഭവത് | സാ | ദക്ഷിണാ | ദിക് | യാം | പശ്ചാത് |
ഉപാദയാദിത്യുപ - അദയാത് | തത് | പുച്ഛം | അഭവത് |
സാ | പ്രതീചീ | ദിക് | യാം | ഉത്തരത ഇത്യുത് - തരതഃ |
ഉപാദയാദിത്യുപ - അദയാത് | **17 (50)**

5.6.4.4

സ ഉത്തരഃ പക്ഷോഽഭവമ് സോദീചീ ദിഗ്യാമുപരിഷ്ടാ-
ദുപാദയാത് തത് പൃഷ്ഠമഭവമ് സോർധാ ദിഗിയം വാ അഗ്നിഃ
പഞ്ചേഷ്ടക-സുസ്താദ്-യദസ്യാം ഖനന്ത്യദീഷ്ടകാം ത്യന്ത്യദി
ശർകരാച് സർവാ വാ ഇയം വയോഭ്യോ നക്തം ദൃശേ

ദീ॑പ്യ॒തേ॒ ത॒സ്താ॑ദി॒മാം॒ വ॒യാപ്॑സി॒ ന॒ക്തം॒ നാ॒ധ്യാ॑സ॒തേ॒ യ
ഏ॒വം॒ വി॒ദ്വാ॑ന॒ഗ്നിം॒ ചി॑നു॒തേ॒ പ്ര॒ത്യേ॒വ- [ ] 18

5.6.4.4 - Padam

സഃ॑ | ഉ॒ത്ത॑ര ഇ॒ത്യു॒ത് - ത॑രഃ | പ॒ക്ഷഃ॑ | അ॒ഭ॒വ॒ത് | സാ॑ |
ഉ॒ദീ॑ചീ | ദി॒ക് | യാ॑ം | ഉ॒പ॒രി॒ഷ്ടാ॑ത് |
ഉ॒പാ॑ദ॒ധാ॒ദി॒ത്യു॒പ - അ॑ഭ॒ധാ॒ത് | തത് | പൃ॒ഷ്ഠം॑ | അ॒ഭ॒വ॒ത് |
സാ॑ | ഊ॒ർധ്വാ॑ | ദി॒ക് | ഇ॒യം | വൈ॑ | അ॒ഗ്നിഃ॑ |
പ॒ഞ്ചേ॑ഷ്ടക ഇ॒തി॒ പ॒ഞ്ച - ഇ॒ഷ്ടകഃ॑ | ത॒സ്താ॑ത് | യത് |
അ॒സ്യാ॑ം | ഖ॒ന॒ന്തി॑ | അ॒ഭീ॑തി | ഇ॒ഷ്ട॒കാം | തൃ॒ന്ദ॒ന്തി॑ |
അ॒ഭീ॑തി | ശ॒ർക॑രാം | സ॒ർവാ॑ | വൈ॑ | ഇ॒യം | വ॒യോ॑ഭ്യ
ഇ॒തി॒ വ॒യഃ - ഭ്യഃ॑ | ന॒ക്തം॑ | ദൃ॒ശേ॑ | ദീ॒പ്യ॒തേ॒ | ത॒സ്താ॑ത് |
ഇ॒മാം | വ॒യാപ്॑സി | ന॒ക്തം॑ | ന | അ॒ധീ॑തി | ആ॒സ॒തേ॒ |
യഃ | ഏ॒വം | വി॒ദ്വാ॑ൻ | അ॒ഗ്നിം॑ | ചി॑നു॒തേ॒ | പ്ര॒തീ॑തി |

ഏ॒വ | 18 (50)

5.6.4.5

തി॒ഷ്ഠ॒ത്യഭി॑ ദി॒ശോ॑ ജ॒യ॒ത്യാ॑ഗ്നേ॒യോ॒ വൈ॑ ബ്രാ॒ഹ്മ॑ണ॒സ്താ॑ദ്
-ബ്രാ॒ഹ്മ॑ണായ॒ സ॒ർവാ॑സു॒ ദി॒ക്ഷാ॑ർധുകൗ॒ സ്വാ॑മേ॒വ തദ്-
ദി॒ശമ॑നേ॒ത്യപാ॑ം വാ॒ അ॒ഗ്നിഃ॑ കൃ॒ലായ॑ം ത॒സ്താ॑ദാപോ॒ഽഗ്നി॑പ്

ഹാരു॑കാഃ സ്വാമേ॑വ തദ്-യോ॑നിം പ്ര॒വിശ॑ന്തി । 19

5.6.4.5 - Padam

തി॒ഷ്ഠ॑തി । അ॒ഭീ॑തി । ദി॒ശഃ॑ । ജ॒യ॑തി । ആ॒ഗ്നേ॑യഃ । വൈ ।
ബ്രാ॒ഹ്മ॑ണഃ । തസ്മാ॑ത് । ബ്രാ॒ഹ്മ॑ണായ । സർവാ॑സു । ദി॒ക്ഷു॑ ।
അ॒ർധു॑കം । സ്വാ॑ം । ഏ॒വ । തത് । ദി॒ശം॑ । അ॒ന്വി॑തി । ഏ॒തി ।
അ॒പാ॑ം । വൈ । അ॒ഗ്നിഃ॑ । കൃ॒ലായം॑ । തസ്മാ॑ത് । ആ॒പഃ॑ ।
അ॒ഗ്നിം॑ । ഹാരു॑കാഃ । സ്വാ॑ം । ഏ॒വ । തത് । യോ॑നിം ।
പ്രേ॒തി । വി॒ശ॑ന്തി । 19 (32) (യദ- ലേലായമ് സ - ഉത്തരത

ഉപാദധാ - ഭേവ - ദ്വാത്രിശ്ച) (A4)

5.6.5.1

സം॑വ്മ്സരമുഖ്യം ഭൃ॒ത്വാ ദി॒തീ॑യേ സം॑വ്മ്സര
ആ॒ഗ്നേ॑യമഷ്ടാകപാലം നിർവ॑പേദൈന്ദ്ര-മേ॒കാദ॑ശകപാലം
ഽവൈ॑ശ്വദേവം ദ്വാദ॑ശകപാലം ബാർഹ॑സ്വത്യം ച॒രും
ഽവൈ॑ഷ്ണവം ത്രി॑കപാലം തൃ॒തീ॑യേ സം॑വ്മ്സരേദിജി॒താ
യജേ॑ത യദ॑ഷ്ടാകപാലോ ദ॒വത്യ॑ഷ്ടാക്ഷരാ ഗായ॑ത്ര്യായാഗ്നേ॒യം
ഗായ॑ത്രം പ്രാ॒തഃ സ॒വനം॑ പ്രാ॒തഃ സ॒വനമേ॑വ തേ॒ന ദാ॑ധാര
ഗായ॑ത്രിം ചര॒ന്ദോ യദേ॑കാദശകപാലോ ദ॒വത്യേ॑കാ-
ദശാ॑ക്ഷരാ ത്രി॒ഷ്ടുഗൈ॑ന്ദ്രം ത്രൈ॒ഷ്ടുഭം॑ മാ॒ധ്യംദി॑നം സ॒വനം॑
മാ॒ധ്യംദി॑നമേ॒വ സ॒വനം॑ തേ॒ന ദാ॑ധാര ത്രി॒ഷ്ടുഭം- [ ] 20

5.6.5.1 - Padam

സംവംസരമിതി സം - വംസരം | ഉഖ്യം | ഭൂത്യാ |
 ദിതീയേ | സംവംസര ഇതി സം-വംസരേ | ആഗേയം |
 അഷ്ടാകപാലമിത്യഷ്ടാ - കപാലം | നിരിതി | വപേത് |
 ഐന്ദ്രം | ഏകാദശകപാലമിത്യേകാദശ - കപാലം |
 വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ - ദേവം | ദ്വാദശകപാലമിതി
 ദ്വാദശ - കപാലം | ബാർഹസ്പത്യം | ചരും | വൈഷ്ണവം |
 ത്രികപാലമിതി ത്രി - കപാലം | തൃതീയേ | സംവംസര
 ഇതി സം - വംസരേ | അഭിജിതേത്യഭി - ജിതാ | യജേത |
 യത് | അഷ്ടാകപാല ഇത്യഷ്ടാ-കപാലഃ | ഭവതി |
 അഷ്ടാക്ഷരേത്യഷ്ടാ-അക്ഷരാ | ഗായത്രീ | ആഗേയം |
 ഗായത്രം | പ്രാതസ്സവനമിതി പ്രാതഃ - സവനം |
 പ്രാതസ്സവനമിതി പ്രാതഃ-സവനം | ഏവ | തേന | ദാധാര |
 ഗായത്രീം | ഛന്ദഃ | യത് | ഏകാദശകപാല ഇത്യേകാദശ-
 കപാലഃ | ഭവതി | ഏകാദശാക്ഷരേത്യേകാദശ - അക്ഷരാ |
 ത്രിഷ്ടുക് | ഐന്ദ്രം | ത്രൈഷ്ടുഭം | മാധ്യന്ദിനം | സവനം |
 മാധ്യന്ദിനം | ഏവ | സവനം | തേന | ദാധാര |
 ത്രിഷ്ടുഭം | **20 (50)**

5.6.5.2

ഛന്ദോ യദ്-ദാദശകപാലോ ദവതി ദാദശാക്ഷരാ ജഗതി
വൈശ്വദേവം ജാഗതം തൃതീയസവനം തൃതീയസവനമേവ
തേന ദാധാര ജഗതിം ഛന്ദോ യദ്-ബാർഹസ്വത്യശ്ചരൂർ
ദവതി ബ്രഹ്മ വൈ ദേവാനാം ബൃഹസ്വതിർബ്രഹ്മൈവ
തേന ദാധാര യദ്-വൈഷ്ണവസ്രീകപാലോ ദവതി യജ്ഞോ
വൈ വിഷ്ണുർ യജ്ഞമേവ തേന ദാധാര യത് തൃതീയേ
സംവത്സരേഭിജിതാ യജ്ഞേഭിജിത്യൈ
യഥ് സംവത്സരമുഖ്യം ബിഭർതീമമേവ- [ ] 21

5.6.5.2 - Padam

ഛന്ദഃ | യത് | ദാദശകപാല ഇതി ദാദശ-കപാലഃ | ദവതി |
ദാദശാക്ഷരേതി ദാദശാ - അക്ഷരാ | ജഗതി |
വൈശ്വദേവമിതി വൈശ്വ - ദേവം | ജാഗതം |
തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ - സവനം |
തൃതീയസവനമിതി തൃതീയ - സവനം | ഏവ | തേന |
ദാധാര | ജഗതിം | ഛന്ദഃ | യത് | ബാർഹസ്വത്യഃ | ചരൂഃ |
ദവതി | ബ്രഹ്മ | വൈ | ദേവാനാം | ബൃഹസ്വതിഃ | ബ്രഹ്മ |
ഏവ | തേന | ദാധാര | യത് | വൈഷ്ണവഃ | ത്രീകപാല ഇതി
ത്രി - കപാലഃ | ദവതി | യജ്ഞഃ | വൈ | വിഷ്ണുഃ | യജ്ഞം |

ഏവ | തേന | ദാധാര | യത് | തൃതീയേ | സംവത്സര ഇതി
സം - വത്സരേ | അഭിജിതേത്യഭി - ജിതാ | യജതേ |
അഭിജിത്യ ഇത്യഭി - ജിത്യൈ | യത് |
സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം | ഉഖ്യം | ബിഭർതി |
ഇമം | ഏവ | 21 (50)

5.6.5.3

തേന ലോകഃ സ്തുണോതി യദ് ദിതീയേ സംവത്സരേ-
ഗ്നിം ചിനുതേ സന്തരിക്ഷമേവ തേന സ്തുണോതി യത്
തൃതീയേ സംവത്സരേ യജതേഽമുമേവ തേന
ലോകഃസ്തുണോത്യേതം വൈ പര ആട്ണാരഃ കക്ഷീവാച്
ഔശിജോ വീതഹവ്യഃ ശ്രായസസ്രസദസ്യഃ
പൗരുകൃത്സ്യഃ പ്രജാകാമാ അചിന്വത തതോ വൈ തേ
സഹസ്രച്ഛസഹസ്രം പുത്രാന-വിന്ദന് പ്രഥതേ പ്രജയാ
പശുഭിസ്താം മാത്രാമാപ്നോതി യാം തേഽഗച്ഛൻ യ ഏവം ( )
വിദ്വാനേതമഗ്നിം ചിനുതേ | 22

5.6.5.3 - Padam

തേന | ലോകം | സ്തുണോതി | യത് | ദിതീയേ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരേ | അഗ്നിം | ചിനുതേ |

അന്തരീക്ഷം | ഏവ | തേന | സ്തുണോതി | യത് | തൃതീയേ |
 സംവത്സര ഇതി സം-വത്സരേ | യജതേ | അമും | ഏവ |
 തേന | ലോകം | സ്തുണോതി | ഏതം | വൈ |

പരഃ | ആട്ണാരഃ | കക്ഷീവാനിതി കക്ഷീ - വാൻ |

ഔശിജഃ | വീതഹവ്യ ഇതി വീത - ഹവ്യഃ | ശ്രായസഃ |

ത്രസദസ്യഃ | പൗരുകുമ്സ്യ ഇതി പൗരു - കുമ്സ്യഃ |

പ്രജാകാമാ ഇതി പ്രജാ-കാമാഃ | അചിന്വത | തതഃ | വൈ |

തേ | സഹസ്രച്ഛ് സഹസ്രമിതി സഹസ്രം - സഹസ്രം |

പുത്രാൻ | അവിന്ദന്ത | പ്രഥതേ | പ്രജയേതി പ്ര - ജയാ |

പശുഭിരിതി പശു - ഭിഃ | താം | മാത്രാം | ആപ്നോതി | യാം |

തേ | അഗച്ഛൻ | യഃ | ഏവം ( ) | വിദ്വാൻ | ഏതം |

അഗ്നിം | ചിനുതേ | **22 (54)**

(ദാധാര ത്രിഷ്ടുഭ - മിമമേവൈ - വം - ചതാരി ച) (A5)

5.6.6.1

പ്രജാപതിരഗ്നിമചിനുത സ ക്ഷുരപവിർ ഭൂതാഽതിഷ്ഠത് തം
 ദേവാ ബിഭൃതോ നോപാഽഽയൻ തേ ഛന്ദോഭിരാത്മാനം
 ഛന്ദയിതോപാഽഽയൻ തച്ഛന്ദസാം ഛന്ദസ്ത്വം ബ്രഹ്മ വൈ
 ഛന്ദാച്ഛി ബ്രഹ്മണ ഏതദ്-രൂപം യത് കൃഷ്ണാജിനം കാർഷ്ണീ

ഉപാനഹാവുപ മുഞ്ചതേ ഛന്ദോഭിരേവാഽഽ*ത്ഥാനം
ഛന്ദോഭിരേവാഽഽ*ത്ഥാനം ഛന്ദോഭിരേവാഽഽ*ത്ഥാനം
ഭവനിധിർവാ ഏഷ നി ധീയതേ യദഗ്നി- [ ] 23

5.6.6.1 - Padam

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | അഗ്നിം | അചിനുത | സഃ |
ക്ഷുരപവിരിതി ക്ഷുര - പവിഃ | ഭൂത്വാ | അതിഷ്ഠത് | തം |
ഭവാഃ | ബിഭൃതഃ | ന | ഉപേതി | ആയന് | തേ |
ഛന്ദോഭിരിതി ഛന്ദഃ - ഭിഃ | ആത്ഥാനം | ഛന്ദോഭിരിതി |
ഉപേതി | ആയന് | തത് | ഛന്ദസാം | ഛന്ദസ്സമിതി ഛന്ദഃ-
ത്വം | ബ്രഹ്മ | വൈ | ഛന്ദോഽസി | ബ്രഹ്മണഃ | ഏതത് | രൂപം |
യത് | കൃഷ്ണാജിനമിതി കൃഷ്ണ - അജിനം | കാർഷ്ണീ ഇതി |
ഉപാനഹൗ | ഉപേതി | മുഞ്ചതേ | ഛന്ദോഭിരിതി ഛന്ദഃ-ഭിഃ |
ഏവ | ആത്ഥാനം | ഛന്ദോഭിരിതി | അഗ്നിം | ഉപേതി | ചരതി |
ആത്ഥനഃ | അഹിഽസായൈ | ഭവനിധിരിതി ഭവ-നിധിഃ |
വൈ | ഏഷഃ | നീതി | ധീയതേ | യത് | അഗ്നിഃ | 23 (50)

5.6.6.2

-രന്യേ വാ വൈ നിധിമഗുപ്തം വിന്ദന്തി ന വാ പ്രതി പ്ര
ജാനാത്യുഖാമാ ക്രാമത്യാത്ഥാന-മേവാധിപാം കുരുതേ

ഗുപ്താ അഥോ ഖലാഹൂർനാഽഽക്രമ്യേതി നൈർജ്ജത്യുഖാ
യദാക്രാമേന്നിർജ്ജത്യാ ആത്മാനമപി ദധ്യാത് തസ്മാന്നാ
ഽഽക്രമ്യാ പുരുഷശീർഷമുപ ദധാതി ഗുപ്താ അഥോ യഥാ
ബ്രൂയാദേതന്മേ ഗോപായേതി താദൃഗേവ തത്- [ ] 24

5.6.6.2 - Padam

അന്യേ | വാ | വൈ | നിധിമിതി നി - ധിം | അഗുപ്തം |
വിന്ദന്തി | ന | വാ | പ്രതി | പ്രേതി | ജാനാതി | ഉഖാം |
ഏതി | ക്രാമതി | ആത്മാനം | ഏവ | അധിപാമിത്യധി-പാം |
കുരുതേ | ഗുപ്തേ | അഥോ ഇതി | ഖലു | ആഹുഃ | ന |
ആക്രമ്യേത്യ - ക്രമ്യം | ഇതി | നൈർജ്ജത്യീതി
നൈഃ - ജ്ജത്യീ | ഉഖാ | യത് | ആക്രാമേദിത്യ - ക്രാമേത് |
നിർജ്ജത്യോ ഇതി നിഃ - ജ്ജത്യേ | ആത്മാനം | അപീതി |
ദധ്യാത് | തസ്മാത് | ന | ആക്രമ്യേത്യ - ക്രമ്യം |
പുരുഷശീർഷമിതി പുരുഷ - ശീർഷം | ഉപേതി | ദധാതി |
ഗുപ്തേ | അഥോ ഇതി | യഥാ | ബ്രൂയാത് | ഏതത് | മേ |
ഗോപായ | ഇതി | താദൃക് | ഏവ | തത് | 24 (50)

5.6.6.3

പ്രജാപതിർവാ അഥർവാ ഽഗ്നിരേവ
ദധുഽദാമർവണസ്തസ്യേഷ്ടകാ അസ്ഥാന്യേത്യ ഹ വാവ

തദ്-ഋഷീരഭ്യനുവാചേന്ദ്രോ ദധീചോ അസ്ഥദിരിതി
യദിഷ്ടുകാദിരഗ്നിം ചിനോതി സാന്മാനമേവാഗ്നിം ചിനുതേ
സാന്മാമുഷ്മിൻ ലോകേ ഭവതി യ ഏവം വേദ ശരീരം വാ
ഏതദഗ്നേര്യചിത്യ ആത്മാ വൈശ്യാനരോ യചിതേ
വൈശ്യാനരം ജുഹോതി ശരീരമേവ സൗസ്ത്യത്യ- [ ] 25

5.6.6.3 - Padam

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | വൈ | അഥർവാ | അഗ്നിഃ |
ഏവ | ദധ്യൻ | ആഥർവണം | തസ്യ | ഇഷ്ടുകാഃ | അസ്ഥാനി |
ഏതം | ഹ | വാവ | തത് | ഋഷിഃ | അഭ്യനുവാചേത്യഭി-
അനുവാച | ഇന്ദ്രഃ | ദധീചഃ | അസ്ഥദിരിത്യസ്ഥ - ഭിഃ |
ഇതി | യത് | ഇഷ്ടുകാഭിഃ | അഗ്നിം | ചിനോതി |
സാന്മാനമിതി സ-ആത്മാനം | ഏവ | അഗ്നിം | ചിനുതേ |
സാന്മാതി സ - ആത്മാ | അമുഷ്മിൻ | ലോകേ | ഭവതി |
യഃ | ഏവം | വേദ | ശരീരം | വൈ | ഏതത് | അഗ്നേഃ | യത് |
ചിത്യഃ | ആത്മാ | വൈശ്യാനരഃ | യത് | ചിതേ |
വൈശ്യാനരം | ജുഹോതി | ശരീരം | ഏവ |
സൗസ്ത്യത്യ | 25 (50)

5.6.6.4

-ഭ്യാരോഹതി ശരീരം ഘ്വാ ഏതദ്-യജമാനഃ സൗ സ്കൂരുതേ
യദഗ്നിം ചിനുതേ യചിതേ വൈശ്യാനരം ജുഹോതി
ശരീരമേവ സൗസ്കൂത്യം ss*ത്ഥനാഭ്യാരോഹതി തസ്മാത്
തസ്യ നാവ ഭൃന്തി ജീവന്നേവ ദേവാനപ്യേതി
വൈശ്യാനരയർചാ പുരീഷമുപ ദധാതീയം ഘ്വാ അഗ്നിർ
വൈശ്യാനരസ്തസ്യേഷാ ചിതിര്യത് പുരീഷമഗ്നിമേവ
വൈശ്യാനരം ചിനുത ഏഷാ വാ അഗ്നേഃ ( ) പ്രിയാ
തന്മൂർയദ്-വൈശ്യാനരഃ പ്രിയാമേവാസ്യ തന്മുവമവ
രുന്ധേ । 26

5.6.6.4 - Padam

അഭ്യാരോഹതീത്യഭി - ആരോഹതി । ശരീരം । വൈ ।
ഏതത് । യജമാനഃ । സമിതി । കൂരുതേ । യത് । അഗ്നിം ।
ചിനുതേ । യത് । ചിതേ । വൈശ്യാനരം । ജുഹോതി ।
ശരീരം । ഏവ । സൗസ്കൂത്യം । ആത്ഥനാ ।
അഭ്യാരോഹതീത്യഭി - ആരോഹതി । തസ്മാത് । തസ്യ । ന ।
അവേതി । ഭൃന്തി । ജീവന് । ഏവ । ദേവാൻ । അപീതി ।
ഏതി । വൈശ്യാനര്യം । ഋചാ । പുരീഷം । ഉപേതി ।
ദധാതി । ഇയം । വൈ । അഗ്നിഃ । വൈശ്യാനരഃ । തസ്യ ।

ഏ॒ഷാ॑ । ചി॒തിഃ॑ । യത്॑ । പു॒രീ॑ഷം । അ॒ഗ്നിം॑ । ഏ॒വ ।
വൈ॒ശ്യാന॑രം । ചി॒നു॒തേ॑ । ഏ॒ഷാ॑ । വൈ॒ । അ॒ഗ്നേഃ॑ ( ) ।
പ്രി॒യാ । ത॒നുഃ॑ । യത്॑ । വൈ॒ശ്യാന॑രഃ । പ്രി॒യാം । ഏ॒വ ।
അ॒സ്യ॑ । ത॒നു॒വം॑ । അ॒വേ॒തി॑ । രു॒ന്ധേ॑ । 26 (60)

(അഗ്നി-സ്തമ്-സൗസ്ത്യത്യാ-ഗ്നേർ-ദശ് ച) (A6)

5.6.7.1

അ॒ഗ്നേ॒ർവൈ॑ ദീ॒ക്ഷയാ॑ ദേ॒വാ വി॒രാജ॑മാപ്സു॒വൻ തി॒സ്രോ
രാ॒ത്രീ॑ർ ദീ॒ക്ഷി॒തഃ॑ സ്യാ॒ത് ത്രി॒പദാ॑ വി॒രാഡ് വി॒രാജ॑-
മാപ്സോ॒തി ഷഡ്-രാ॒ത്രീ॑ർ ദീ॒ക്ഷി॒തഃ॑ സ്യാ॒ത് ഷഡ് വാ ഋ॒തവഃ॑
സം॒വഥ്സ॑രഃ സം॒വഥ്സ॑രോ വി॒രാഡ് വി॒രാജ॑മാപ്സോ॒തി ദശ
രാ॒ത്രീ॑ർ ദീ॒ക്ഷി॒തഃ॑ സ്യാ॒ദ്-ദശാ॑ക്ഷരാ വി॒രാഡ് വി॒രാജ॑-
മാപ്സോ॒തി ദ്വാദശ॑ രാ॒ത്രീ॑ർ ദീ॒ക്ഷി॒തഃ॑ സ്യാ॒ദ് ദ്വാദശ॑ മാ॒സാഃ
സം॒വഥ്സ॑രഃ സം॒വഥ്സ॑രോ വി॒രാഡ് വി॒രാജ॑മാപ്സോ॒തി
ത്രയോ॑ദശ രാ॒ത്രീ॑ർ ദീ॒ക്ഷി॒തഃ॑ സ്യാ॒ത് ത്രയോ॑ദശ - [ ] 27

5.6.7.1 - Padam

അ॒ഗ്നേഃ॑ । വൈ॒ । ദീ॒ക്ഷയാ॑ । ദേ॒വാഃ । വി॒രാജ॑മി॒തി
വി - രാജം॑ । ആ॒പ്സു॒വൻ॑ । തി॒സ്രേഃ॑ । രാ॒ത്രീഃ॑ । ദീ॒ക്ഷി॒തഃ॑ ।
സ്യാ॒ത് । ത്രി॒പദേ॒തി ത്രി - പദാ॑ । വി॒രാഡി॑തി വി - രാട് ।
വി॒രാജ॑മി॒തി വി - രാജം॑ । ആ॒പ്സോ॒തി॑ । ഷട് । രാ॒ത്രീഃ॑ ।

ദീക്ഷിതഃ | സ്യാത് | ഷട് | വൈ | ഋതവഃ | സംവത്സര
ഇതി സം - വത്സരഃ | സംവത്സര ഇതി സം-വത്സരഃ |
വിരാഡിതി വി - രാട് | വിരാജമിതി വി - രാജം |
ആപ്നോതി | ദശ | രാത്രീഃ | ദീക്ഷിതഃ | സ്യാത് |
ദശാക്ഷരേതി ദശ - അക്ഷരാ | വിരാഡിതി വി - രാട് |
വിരാജമിതി വി - രാജം | ആപ്നോതി | ദ്വാദശ | രാത്രീഃ |
ദീക്ഷിതഃ | സ്യാത് | ദ്വാദശ | മാസാഃ | സംവത്സര ഇതി
സം - വത്സരഃ | സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |
വിരാഡിതി വി-രാട് | വിരാജമിതി വി-രാജം | ആപ്നോതി |
ത്രയോദശേതി ത്രയഃ - ദശ | രാത്രീഃ | ദീക്ഷിതഃ | സ്യാത് |
ത്രയോദശേതിത്രയഃ - ദശ | **27 (50)**

5.6.7.2

മാസാഃ സംവത്സരഃ സംവത്സരോ വിരാഡ് വിരാജ-
മാപ്നോതി പഞ്ചദശ രാത്രീർദീക്ഷിതഃ സ്യാത് പഞ്ചദശ വാ
അർധമാസസ്യ രാത്രയോഽർധമാസശഃ സംവത്സര
ആപ്യതേ സംവത്സരോ വിരാഡ് വിരാജമാപ്നോതി സപ്തദശ
രാത്രീർ ദീക്ഷിതഃ സ്യാദ് ദ്വാദശ മാസാഃ പഞ്ചർതവഃ സ
സംവത്സരഃ സംവത്സരോ വിരാഡ് വിരാജമാപ്നോതി

ചതുർവിപ്രശതിപ് രാത്രീർദീക്ഷിതഃ സ്യോ-ചതുർ വിപ്രശതിര
-ര്യമാസാഃ സംവത്സരഃ സംവത്സരോ വിരാഡ് വിരാജ-
മാപ്നോതി ത്രിപ്രശതപ് രാത്രീർ ദീക്ഷിതഃ സ്യോത് - [ ] 28

5.6.7.2 - Padam

മാസാഃ | സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ | സംവത്സര
ഇതി സം - വത്സരഃ | വിരാഡിതി വി - രാട് |

വിരാജമിതി വി - രാജം | ആപ്നോതി | പഞ്ചദശേതി
പഞ്ച - ദശ | രാത്രീഃ | ദീക്ഷിതഃ | സ്യോത് | പഞ്ചദശേതി
പഞ്ച - ദശ | വൈ | അര്യമാസസ്യേത്യര്യ - മാസസ്യ |

രാത്രയഃ | അര്യമാസശ ഇത്യര്യമാസ - ശഃ | സംവത്സര
ഇതി സം - വത്സരഃ | ആപ്യതേ | സംവത്സര ഇതി

സം - വത്സരഃ | വിരാഡിതി വി - രാട് | വിരാജമിതി
വി - രാജം | ആപ്നോതി | സപ്തദശേതി സപ്ത-ദശ | രാത്രീഃ |

ദീക്ഷിതഃ | സ്യോത് | ദ്വാദശ | മാസാഃ | പഞ്ച | ഗൃതവഃ | സഃ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |

സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ | വിരാഡിതി വി-രാട് |
വിരാജമിതി വി - രാജം | ആപ്നോതി | ചതുർവിപ്രശതിമിതി

ചതുഃ - വിപ്രശതിം | രാത്രീഃ | ദീക്ഷിതഃ | സ്യോത് |

ചതുർവിപ്രശതിരിതി ചതുഃ - വിപ്രശതിഃ | അര്യമാസാ
ഇത്യര്യ - മാസാഃ | സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ | വിരാഡിതി വി-രാട് |
വിരാജിതി വി-രാജം | ആപ്ലോതി | ത്രിപ്രശതം | രാത്രീഃ |
ദീക്ഷിതഃ | സ്യാത് | **28 (50)**

5.6.7.3

ത്രിപ്രശദക്ഷരാ വിരാഡ് വിരാജമാപ്ലോതി മാസം ദീക്ഷിതഃ
സ്യാദ്-യോ മാസഃ സ സംവത്സരഃ സംവത്സരോ
വിരാഡ് വിരാജമാപ്ലോതി ചതുരോ മാസോ ദീക്ഷിതഃ
സ്യാച്ചതുരോ വാ ഏതം മാസോ വസവോഽബിദരുന്യേ
പൃഥിവീമാഽജയൻ ഗായത്രീം ഛന്ദോഽഷ്ടൗ രുദ്രാസ്യേ
ഽന്തരിക്ഷമാഽജയൻ ത്രിഷ്ടുഭം ഛന്ദോ ദ്വാദശാഽഽദിത്യായേ
ദിവമാഽജയൻ ജഗതീം ഛന്ദസ്തതോ വൈ തേ ( ) വ്യാവൃത
-മഗച്ഛന്ദോഽഷ്ടൗ ദേവാനാം തസ്മാദ് ദ്വാദശ മാസോ
ഭൃതാഽഗ്നിം ചിന്വീത ദ്വാദശ മാസാഃ സംവത്സരഃ
സംവത്സരോ-ഽഗ്നിശ്ചിത്യസ്തസ്യാ-ഹോരാത്രാണീഷ്ടകാ
ആപ്ലേഷ്ടകമേനം ചിനുതേഽഥോ വ്യാവൃതമേവ ഗച്ഛതി
ശൈശ്വേഷ്ട്യ സമാനാനാം | **29**

5.6.7.3 - Padam

ത്രിപുശദക്ഷരേതി ത്രിപുശത് - അക്ഷരാ | വിരാഡിതി
 വി - രാട് | വിരാജമിതി വി - രാജം | ആപ്ലോതി | മാസം |
 ദീക്ഷിതഃ | സ്യോത് | യഃ | മാസഃ | സഃ | സംവത്സര ഇതി
 സം - വത്സരഃ | സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |
 വിരാഡിതി വി - രാട് | വിരാജമിതി വി - രാജം |
 ആപ്ലോതി | ചതുരഃ | മാസഃ | ദീക്ഷിതഃ | സ്യോത് | ചതുരഃ |
 വൈ | ഏതം | മാസഃ | വസവഃ | അബിദരുഃ | തേ |
 പൃഥിവീം | ഏതി | അജയന് | ഗായത്രിം | ഉരന്ഃ |
 അഷ്ടൗ | രൂദ്രാഃ | തേ | അന്തരിക്ഷം | ഏതി | അജയന് |
 ത്രിഷ്ടുഭം | ഉരന്ഃ | ദ്വാദശ | ആദിത്യഃ | തേ | ദിവം |
 ഏതി | അജയന് | ജഗതീം | ഉരന്ഃ | തതഃ | വൈ | തേ ( ) |
 വ്യാവൃതമിതി വി - ആവൃതം | അഗച്ഛന് | ശ്രേഷ്ഠം |
 ദേവാനാം | തസ്മാത് | ദ്വാദശ | മാസഃ | ഭൃതാ | അഗ്നിം |
 ചിന്വീത | ദ്വാദശ | മാസാഃ | സംവത്സര ഇതി
 സം - വത്സരഃ | സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |
 അഗ്നിഃ | ചിത്യഃ | തസ്യ | അഹോരാത്രാണീത്യഹഃ-
 രാത്രാണി | ഇഷ്ടകാഃ | ആപ്ലോഷ്ടകമിത്യപ്ല-ഇഷ്ടകം | ഏനം |

ചി॒നു॒തേ॑ । അ॒ഥോ॑ ഇ॒തി॑ । വ്യാ॒വൃ॒ത॒മി॒തി॑ വി - ആ॒വൃ॒തം॑ ।
ഏ॒വ । ഗ॒ച്ഛ॒തി॑ । ശ്രൈ॒ശ്ചൃ॒ഷ്ടം॑ । സ॒മാ॒നാ॒നാം॑ । 29 (78)

(സ്യാ॒ത് ത്ര॒യോ॒ദശ॑ - ത്രി॒ശ്ശത॑ രാ॒ത്രീ॒ർ ദീ॒ക്ഷി॒തഃ
സ്യാ॒ദ് - വൈ॒തേ - ഷ്ടാ॒വി॒ശ്ശതീ॑ശ്ച) (A7)

5.6.8.1

സു॒വ॒ർഗാ॒യ വാ॑ ഏ॒ഷ ലോ॒കായ॑ ചീ॒യതേ॑ യദഗ്നി॒സ്തം
യ॒ന്നാ॒ന്യാ॒രോ॒ഹേ॒മ് സു॒വ॒ർഗാ॒ലോ॒കാദ്-യ॒ജമാ॑നോ
ഹീ॒യേത॑ പൃ॒ഥി॒വീ॒മാഽക്ര॑മി॒ഷം പ്രാ॒ണോ॑ മാ മാ ഹാ॒സീ-
ദന്ത॑രി॒ക്ഷമാ॑ഽക്രമി॒ഷം പ്ര॒ജാ മാ॑ മാ ഹാ॒സീദ്-ദി॒വമാ॑ഽക്രമി॒ഷ്യ
സു॒വ॒രഗ॑ന്മേ॒ത്യാഹൈ॑ഷ വാ അഗ്നേ-॒രന്യാ॑രോഹ॒സ്തേ-
നൈ॒വൈന॑-മന്യാ॒രോഹ॑തി സു॒വ॒ർഗസ്യ॑ ലോ॒കസ്യ॑
സമ॑ഷ്ട്യ യത് പ॒ക്ഷ॑സംമി॒താം മി॒നു॒യാത് - [ ] 30

5.6.8.1 - Padam

സു॒വ॒ർഗാ॒യേതി॑ സു॒വഃ - ഗായ॑ । വൈ । ഏ॒ഷഃ । ലോ॒കായ॑ ।
ചീ॒യതേ॑ । യത് । അ॒ഗ്നിഃ । തം । യത് । ന ।
അ॒ന്യാ॒രോ॒ഹേദി॑ത്യനു - ആ॒രോ॒ഹേത് । സു॒വ॒ർഗാദി॑തി
സു॒വഃ - ഗാത് । ലോ॒കാത് । യ॒ജമാ॑നഃ । ഹീ॒യേത॑ ।
പൃ॒ഥി॒വീം । ഏ॒തി । അ॒ക്രമി॑ഷം । പ്രാ॒ണ ഇ॒തി പ്ര - അ॒നഃ ।

മാ | മാ | ഹാസീത് | അന്തരിക്ഷം | ഏതി | അക്രമിഷം |
പ്രജേതി പ്ര - ജാ | മാ | മാ | ഹാസീത് | ദിവം | ഏതി |
അക്രമിഷം | സുവഃ | അഗന്മ | ഇതി | ആഹ | ഏഷഃ |
വൈ | അഗ്നഃ | അന്യാരോഹ ഇത്യനു-ആരോഹഃ | തേന |
ഏവ | ഏനം | അന്യാരോഹതീത്യനു - ആരോഹതി |
സുവർഗസ്യേതി സുവഃ - ഗസ്യ | ലോകസ്യ | സമഷ്ട്യാ
ഇതി സം - അഷ്ട്യാ | യത് | പക്ഷസമ്മിതാമിതി
പക്ഷ - സമ്മിതാം | മിനുയാത് | **30 (50)**

5.6.8.2

കനീയാപ്സം യജ്ഞക്രതുമുപേയാത് പാപീയസ്യസ്യോ
ssത്ഥനഃ പ്രജാ സ്യോദ്-വേദിസംമിതാം മിനോതി
ജ്യായാപ്സമേവ യജ്ഞക്രതുമുപേതി നാസ്യോss*ത്ഥനഃ
പാപീയസീ പ്രജാ ഭവതി സാഹസ്രം ചിന്വീത പ്രഥമം
ചിന്വാനഃ സഹസ്രസംമിതോ വാ അയം ലോക ഇമമേവ
ലോകമഭി ജയതി ദിഷാഹസ്രം ചിന്വീത ദിതീയം
ചിന്വാനോ ദിഷാഹസ്രം വാ അന്തരിക്ഷമന്തരിക്ഷമേവാഭി
ജയതി ത്രിഷാഹസ്രം ചിന്വീത തൃതീയം ചിന്വാന - [ ] **31**

5.6.8.2 - Padam

കനീയാപ്സം | യജ്ഞക്രതുമിതി യജ്ഞ-ക്രതും | ഉപേതി |
ഇയാത് | പാപീയസീ | അസ്യ | ആത്മനഃ | പ്രജേതി
പ്ര - ജാ | സ്യാത് | വേദിസമ്മിതാമിതി വേദി - സമ്മിതാം |
മിനോതി | ജ്യായാപ്സം | ഏവ | യജ്ഞക്രതുമിതി
യജ്ഞ - ക്രതും | ഉപേതി | ഏതി | ന | അസ്യ | ആത്മനഃ |
പാപീയസീ | പ്രജേതി പ്ര - ജാ | ഭവതി | സാഹസ്രം |
ചിന്വീത | പ്രഥമം | ചിന്വാനഃ | സഹസ്രസമ്മിത ഇതി
സഹസ്ര - സമ്മിതഃ | വൈ | അയം | ലോകഃ | ഇമം | ഏവ |
ലോകം | അഭീതി | ജയതി | ദിഷാഹസ്രമിതി
ദി-സാഹസ്രം | ചിന്വീത | ദിതീയം | ചിന്വാനഃ |
ദിഷാഹസ്രമിതി ദി - സാഹസ്രം | വൈ | അന്തരിക്ഷം |
അന്തരിക്ഷം | ഏവ | അഭീതി | ജയതി | ത്രിഷാഹസ്രമിതി
ത്രി-സാഹസ്രം | ചിന്വീത | തൃതീയം | ചിന്വാനഃ | **31 (50)**

5.6.8.3

-സ്രിഷാഹസ്രോ വാ അസൗ ലോകോ മുമേവ ലോകമഭി
ജയതി ജാനുദഷ്ടം ചിന്വീത പ്രഥമം ചിന്വാനോ
ഗായത്രിയൈവേമം ലോകമദ്യാരോഹതി നാദിദഷ്ടം

ചി॒ന്വീ॒ത॒ ദി॒തീ॒യം॑ ചി॒ന്വാ॒ന॒സ്രീ॒ഷ്ടു॒ഭൈ॒വാ-॑-
ന്ത॒രി॒ക്ഷ-
മ॒ദ്യാ॒രോ॒ഹ॒തി॑ ഗ്രീ॒വ॒ദ॒ഷ്ടം॑ ചി॒ന്വീ॒ത॒ തൃ॒തീ॒യം॑ ചി॒ന്വാ॒നോ
ജ॒ഗ॒ത്യൈ॒വാ॒മു॒ൻ ലോ॒ക॒മ॒ദ്യാ॒രോ॒ഹ॒തി॑ നാ॒ഗ്നിം॑ ചി॒ത്വാ
രാ॒മാ॒മു॒പേ॒യാ॒ദ॒യോ॒നൗ॑ രേ॒തോ॑ ധാ॒സ്യ॒ാമി॒തി॑ ന ദി॒തീ॒യം
ചി॒ത്വാ॒സ॒ന്യ॒സ്യ॒ സ്രീ॒യ- [ ] 32

5.6.8.3 - Padam

ത്രി॒ഷാ॒ഹ॒സ്ര॒ ഇ॒തി॒ ത്രി॒ - സാ॒ഹ॒സ്രഃ॑ । വൈ॒ । അ॒സൗ॑ ।
ലോ॒കഃ॑ । അ॒മു॒ം । ഏ॒വ॒ । ലോ॒കം॑ । അ॒ഭീ॒തി॑ । ജ॒യ॒തി॑ ।
ജാ॒നു॒ദ॒ഷ്ട॒മി॒തി॑ ജാ॒നു - ദ॒ഷ്ടം॑ । ചി॒ന്വീ॒ത॒ । പ്ര॒ഥ॒മം॑ ।
ചി॒ന്വാനഃ॑ । ഗായ॒ത്രി॒യാ॑ । ഏ॒വ॒ । ഇ॒മം॑ । ലോ॒കം॑ ।
അ॒ദ്യാ॒രോ॒ഹ॒തീ॒ത്യഭി॑ - ആ॒രോ॒ഹ॒തി॑ ।
നാ॒ഭി॒ദ॒ഷ്ട॒മി॒തി॑ നാ॒ഭി - ദ॒ഷ്ടം॑ । ചി॒ന്വീ॒ത॒ । ദി॒തീ॒യം॑ ।
ചി॒ന്വാനഃ॑ । ത്രി॒ഷ്ടു॒ഭാ॑ । ഏ॒വ॒ । അ॒ന്ത॒രി॒ക്ഷം॑ ।
അ॒ദ്യാ॒രോ॒ഹ॒തീ॒ത്യഭി॑ - ആ॒രോ॒ഹ॒തി॑ । ഗ്രീ॒വ॒ദ॒ഷ്ട॒മി॒തി॑
ഗ്രീ॒വ - ദ॒ഷ്ടം॑ । ചി॒ന്വീ॒ത॒ । തൃ॒തീ॒യം॑ । ചി॒ന്വാനഃ॑ । ജ॒ഗ॒ത്യാ॑ ।
ഏ॒വ॒ । അ॒മു॒ം । ലോ॒കം॑ । അ॒ദ്യാ॒രോ॒ഹ॒തീ॒ത്യഭി॑-ആ॒രോ॒ഹ॒തി॑ ।
ന॒ । അ॒ഗ്നിം॑ । ചി॒ത്വാ॑ । രാ॒മാം॑ । ഉ॒പേ॒തി॑ । ഇ॒യാത്॑ ।

അയോനൗ | രേതഃ | ധാസ്യാമി | ഇതി | ന | ദിതീയം |
ചിത്വാ | അന്യസ്യ | സ്ത്രീയം | 32 (50)

5.6.8.4

-മുപേയാന്ന തൃതീയം ചിത്വാ കാം ചനോപേയാദ്-രേതോ
വാ ഏതന്നി ധത്തേ യദഗ്നിം ചിനുതേ യദുപേയാദ്-
രേതസാ വ്യൂഢ്യേതാഽഥോ ഖലാഹൂര പ്രജസ്യം തദ്-
യനോപേയാദിതി യദ്-രേതഃ സിചാവുപദധാതി തേ ഏവ
യജമാനസ്യ രേതോ ബിഭൃതസ്തസ്മാ-ദുപേയാദ്-രേതസോ-
ഽസ്കന്ദായ ത്രീണി വാവ രേതാഽസി പിതാ പുത്രഃ

പൗത്രോ- [ ] 33

5.6.8.4 - Padam

ഉപേതി | ഇയാത് | ന | തൃതീയം | ചിത്വാ | കാം | ചന |
ഉപേതി | ഇയാത് | രേതഃ | വൈ | ഏതത് | നീതി | ധത്തേ |
യത് | അഗ്നിം | ചിനുതേ | യത് | ഉപേയാദിത്യുപ-ഇയാത് |
രേതസാ | വീതി | ഋഢ്യേത | അഥോ ഇതി | ഖലു | ആഹുഃ |
അപ്രജസ്യമിത്യപ്ര - ജസ്യം | തത് | യത് | ന |
ഉപേയാദിത്യുപ - ഇയാത് | ഇതി | യത് | രേതസ്സിചാവിതി
രേതഃ - സിചൗ | ഉപദധാതീത്യുപ - ദധാതി | തേ ഇതി |
ഏവ | യജമാനസ്യ | രേതഃ | ബിഭൃതഃ | തസ്മാത് | ഉപേതി |

ഇ॒യാ॒ത് | രേ॒ത॒സഃ | അ॒സ്ക॑നായ | ശ്രീ॒ണി | വാവ |

രേ॒താ॒പ്സി | പി॒താ | പു॒ത്രഃ | പൗ॒ത്രഃ | 33 (50)

5.6.8.5

യദ് ഭ്വേ രേ॒തഃ സി॒ചാവു॑പദധ്യാദ്-രേ॒തോ॑ഽസ്യ വി॒ച്ഛി॒ന്ദ്യാത്
തി॒സ്ര ഉ॒പ ദധാ॑തി രേ॒ത॒സഃ സം॑തത്യാ ഇ॒യം വാവ॑ പ്ര॒ഥമാ
രേ॒തഃ സി॒ഗ്യാഗ്യാ ഇ॒യം ത॒സ്മാത് പശ്യ॑ന്തീമാം പശ്യ॑ന്തി
വാ॒ചം വ॑ദന്തീമന്തരിക്ഷം ദി॒തീയാ॑ പ്രാ॒ണോ വാ അ॑ന്തരിക്ഷം
ത॒സ്മാന്നാ॑ഽന്തരിക്ഷം പശ്യ॑ന്തി ന പ്രാ॒ണമ॑സൗ ത്യ॒തീയാ
ചക്ഷു॑ർവാ അ॒സൗ ത॒സ്മാത് പശ്യ॑ന്ത്യമും പശ്യ॑ന്തി
ചക്ഷു॑ർ യജു॒ഷേമാം ചാ - [ ] 34

5.6.8.5 - Padam

യത് | ഭ്വേ ഇ॒തി | രേ॒ത॒സ്സി॒ചാ॒വി॒തി രേ॒തഃ - സി॒ചൗ |
ഉ॒പദധ്യാ॑ദിത്യു॒പ - ദധ്യാ॑ത് | രേ॒തഃ | അ॒സ്യ | വീ॒തി |
ച॒രി॒ന്ദ്യാത് | തി॒സ്രഃ | ഉ॒പേ॒തി | ദധാ॑തി | രേ॒ത॒സഃ |
സം॑തത്യാ ഇ॒തി സം - ത॒ത്യൈ | ഇ॒യം | വാവ॑ | പ്ര॒ഥമാ |
രേ॒ത॒സ്സി॒ഗി॒തി രേ॒തഃ - സി॒ക് | വാ॒ക് | വൈ | ഇ॒യം |
ത॒സ്മാത് | പശ്യ॑ന്തി | ഇ॒മാം | പശ്യ॑ന്തി | വാ॒ചം | വദ॑ന്തീം |
അ॑ന്തരിക്ഷം | ദി॒തീയാ॑ | പ്രാ॒ണ ഇ॒തി പ്ര - അ॑നഃ | വൈ |
അ॑ന്തരിക്ഷം | ത॒സ്മാത് | ന | അ॑ന്തരിക്ഷം | പശ്യ॑ന്തി | ന |

പ്രാണമിതി പ്ര - അനം | അസൗ | തൃതീയാ | ചക്ഷുഃ |
വൈ | അസൗ | തസ്മാത് | പശ്യന്തി | അമും | പശ്യന്തി |
ചക്ഷുഃ | യജുഷാ | ഇമാം | ച | 34 (50)

5.6.8.6

-മും ചോപ ദധാതി മനസാ മധ്യമാമേഷാം ലോകാനാം
ക്ലൃപ്യാ അഥോ പ്രാണാനാമിഷ്ടോ യജ്ഞോ ഭൃഗുഭിരാശീർഭാ
വസുഭിസ്തസ്യ ത ഇഷ്ടസ്യ വീതസ്യ ദ്രവിണേഹ
ദക്ഷിയേത്യാഹ സ്തുതശസ്ത്രേ ഏവൈതേന ദുഹേ പിതാ
മാതരിശാച്ഛിദ്രോ പദാ ധാ അച്ഛിദ്രോ ഉശിജഃ പദാസനു തക്ഷുഃ
സോമോ വിശ്വവിന്നേതാ നേഷദ്-ബൃഹസ്പതിരുക്ഥാമദാനി
ശപ്സിഷദിത്യാഹൈതദാ ( ) അഗ്നേരുക്ഥം തേനൈവൈന-
മനു ശപ്സതി | 35

5.6.8.6 - Padam

അമും | ച | ഉപേതി | ദധാതി | മനസാ | മധ്യമാം | ഏഷാം |
ലോകാനാം | ക്ലൃപ്യാ | അഥോ ഇതി | പ്രാണാനാമിതി
പ്ര - അനാനാം | ഇഷ്ടഃ | യജ്ഞഃ | ഭൃഗുഭിരിതി ഭൃഗു-ഭിഃ |
ആശീർഭാ ഇത്യാശീഃ - ദാഃ | വസുഭിരിതി വസു - ഭിഃ |
തസ്യ | തേ | ഇഷ്ടസ്യ | വീതസ്യ | ദ്രവിണാ | ഇഹ |
ദക്ഷിയ | ഇതി | ആഹ | സ്തുതശസ്ത്രേ ഇതി സ്തുത-ശസ്ത്രേ |

ഏവ | ഏതേന | ദുഹേ | പിതാ | മാതരിശാ || അച്ഛിദ്രാ |
പദാ | ധാഃ | അച്ഛിദ്രാഃ | ഉശിജഃ | പദാ | അനീതി | തക്ഷുഃ |
സോമഃ | വിശ്വവിദിതി വിശ്വ - വിത് | നേതാ | നേഷത് |
ബൃഹസ്പതിഃ | ഉക്ഥാമദാനീത്യുക്ഥ-മദാനി | ശച്സീഷത് |
ഇതി | ആഹ | ഏതത് | വൈ ( ) | അഗോഃ | ഉക്ഥം | തേന |
ഏവ | ഏനം | അനീതി | ശച്സതി | **35 (57) (മിനുയാത്-
ത്യതീയം ചിന്യാനഃ-സ്രിയം-പൗത്ര- ശ്വ-വൈ-സപ്ത ച) (A8)**

5.6.9.1

സുയതേ വാ ഏഷോഽഗീനാം യ ഉഖായാം ദ്രിയതേ യദധഃ ||
സാദയേദ്-ഗർഭാഃ പ്രപാദുകാഃ സ്യൂരഥോ യഥാ സവാത്
പ്രത്യവരോഹതി താദൃഗേവ തദാസന്ദീ സാദയതി ഗർഭാണാം
ധൃത്യം അപ്രപാദായാഥോ സവമേവൈനം കരോതി ഗർഭോ
വാ ഏഷ യദുഖ്യോ യോനിഃ ശിക്യം യച്ഛിക്യാദുഖാം
നിരുഹേദ്-യോനേർഗർഭം നിർഹണ്യാഥ് ഷഡ്യാദൃമച്ഛ
ശിക്യം ദവതി ഷോഡാ വിഹിതോ വൈ - [ ] **36**

5.6.9.1 - Padam

സൂ॒യതേ॑ | വൈ | ഏ॒ഷഃ | അ॒ഗ്നീ॒നാം | യഃ | ഉ॒ഖായാ॑ |
 ഭൂ॒ധതേ॑ | യത് | അ॒ധഃ | സാ॒ദയേ॑ത് | ഗർഭാഃ | പ്ര॒പാദു॑കാ
 ഇ॒തി പ്ര - പാ॑ദുകാഃ | സ്യുഃ | അ॒ഥോ ഇ॒തി | യഥാ॑ |
 സ॒വാത് | പ്ര॒ത്യവ॑രോഹതീതി പ്ര॒തി - അവ॑രോഹതി |
 താ॒ദൃക് | ഏ॒വ | തത് | ആ॒സന്ദീ॑ | സാ॒ദയ॑തി | ഗർഭാ॑ണാം |
 ധൃ॒ത്യൈ | അ॒പ്രപാ॑ദായേത്യപ്ര - പാ॒ദായ॑ | അ॒ഥോ ഇ॒തി |
 സ॒വം | ഏ॒വ | ഏ॒നം | ക॒രോതി॑ | ഗർഭാഃ | വൈ | ഏ॒ഷഃ |
 യത് | ഉ॒ഖ്യഃ | യോ॒നിഃ | ശി॒ക്യം | യത് | ശി॒ക്യാത് | ഉ॒ഖാം |
 നി॒രുഹേ॑ദിതി നിഃ - ഊ॒ഹേത് | യോ॒നേഃ | ഗർഭാഃ | നി॒രിതി॑ |
 ഹ॒ന്യാത് | ഷ॒ഡ്യു॑ദ്യാമിതി ഷട്-ഉ॒ദ്യാമം | ശി॒ക്യം | ഭ॒വതി॑ |
 ഷോ॒ഡാ॒വിഹി॑ത ഇതി ഷോ॒ഡാ - വി॒ഹിതഃ | വൈ | **36 (50)**

5.6.9.2

പു॒രുഷ॑ ആ॒ത്മാ ച॑ ശി॒രശ്ച॑ ച॒ത്വാർയ॑ങ്ഗാ॒ന്യാത്മ॑നേ-
 വൈ॒നം ബി॑ഭർതി പ്ര॒ജാപ॑തിർവാ ഏ॒ഷ യദ॑ഗ്നിസ്തസ്യോ॒ഖാ
 ചോ॒ലുഖ॑ലം ച॒ സ്തനൗ॑ താവ॒സ്യ പ്ര॒ജാ ഉ॒പ ജീ॑വന്തി
 യദു॒ഖാം ചോ॒ലുഖ॑ലം ചോ॒പദ॑ധാതി താദ്യാ॒മേവ॑ യ॒ജമാ॑നോ
 മൃ॒ഷ്ണിൻ ലോ॑കേ॒ഗ്നിം ദു॒ഹേ സംവ॑ർത്സരോ വാ ഏ॒ഷ

യദഗ്നിസ്തസ്യ ത്രേയാവിഹിതാ ഇഷ്ടകാഃ പ്രാജാപത്യോ
വൈഷ്ണവീർ - [ ] 37

5.6.9.2 - Padam

പുരുഷഃ | ആത്മാ | ച | ശിരഃ | ച | ചതാരി | അങ്ഗാനി |
ആത്മന് | ഏവ | ഏനം | ബിഭർതി | പ്രജാപതിരിതി
പ്രജാ-പതിഃ | വൈ | ഏഷഃ | യത് | അഗ്നിഃ | തസ്യ | ഉഖാ |
ച | ഉലൂഖലം | ച | സ്തനൗ | തൗ | അസ്യ |
പ്രജാ ഇതി പ്ര-ജാഃ | ഉപേതി | ജീവന്തി | യത് | ഉഖാം | ച |
ഉലൂഖലം | ച | ഉപദയാതീത്യുപ-ദയാതി | താഭ്യാം | ഏവ |
യജമാനഃ | അമൃഷ്ണിന് | ലോകേ | അഗ്നിം | ദൃഹേ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ | വൈ | ഏഷഃ | യത് |
അഗ്നിഃ | തസ്യ | ത്രേയാവിഹിതാ ഇതി ത്രേയാ-വിഹിതാഃ |
ഇഷ്ടകാഃ | പ്രാജാപത്യോ ഇതി പ്രാജാ - പത്യോഃ |

വൈഷ്ണവീഃ | 37 (50)

5.6.9.3

-വൈശ്വകർമ്മണീ-രഹോരാത്രാണ്യേവാസ്യ പ്രാജാപത്യോ
യദുഖ്യം ബിഭർതി പ്രാജാപത്യോ ഏവ തദുപ ധത്തേ യഥ്
സമീധ ആദയാതി വൈഷ്ണവാ വൈ വനസ്പതയോ
വൈഷ്ണവീരേവ തദുപ ധത്തേ യദിഷ്ടകാദിരഗ്നിം ചിനോതീയം

വൈ വിശ്വകർമ്മാ വൈശ്വകർമ്മണീരേവ തദുപ ധത്തേ തസ്മാ-
ദാഹു-സ്രീവൃദഗ്നിരിതി തം വാ ഏതം യജമാന ഏവ
ചിന്വീത യദസ്യാന്യ ( ) ശ്ചിനുയാദ്യത് തം ദക്ഷിണാദിർന
രാധയേദഗ്നിമസ്യ വൃണ്ണീത യോഽസ്യോഽഗ്നിം ചിനുയാത് തം
ദക്ഷിണാദീ രാധയേദഗ്നിമേവ തഥ് സ്സ്യണോതി । 38

5.6.9.3 - Padam

വൈശ്വകർമ്മണീരിതി വൈശ്വ - കർമ്മണീഃ ।
അഹോരാത്രാണീത്യഹഃ - രാത്രാണി । ഏവ । അസ്യ ।
പ്രാജാപത്യാ ഇതി പ്രാജാ - പത്യാഃ । യത് । ഉഖ്യം ।
ബിദർതി । പ്രാജാപത്യാ ഇതി പ്രാജാ - പത്യാഃ । ഏവ ।
തത് । ഉപേതി । ധത്തേ । യത് । സമിധ ഇതി സം - ഇധഃ ।
ആദയാതീത്യാ-ദയാതി । വൈഷ്ണവാഃ । വൈ । വനസ്സതയഃ ।
വൈഷ്ണവീഃ । ഏവ । തത് । ഉപേതി । ധത്തേ । യത് ।
ഇഷ്ടുകാദിഃ । അഗ്നിം । ചിനോതി । ഇയം । വൈ ।
വിശ്വകർമ്മേതി വിശ്വ - കർമ്മാ । വൈശ്വകർമ്മണീരിതി
വൈശ്വ - കർമ്മണീഃ । ഏവ । തത് । ഉപേതി । ധത്തേ ।
തസ്മാത് । ആഹുഃ । ത്രിവൃദിതി ത്രി-വൃത് । അഗ്നിഃ । ഇതി ।
തം । വൈ । ഏതം । യജമാനഃ । ഏവ । ചിന്വീത । യത് ।

അസ്യ | അന്യഃ ( ) | ചിനുയാത് | യത് | തം | ദക്ഷിണാഭിഃ |
ന | രാധയേത് | അഗ്നിം | അസ്യ | വൃണ്ണീത | യഃ | അസ്യ |
അഗ്നിം | ചിനുയാത് | തം | ദക്ഷിണാഭിഃ | രാധയേത് |
അഗ്നിം | ഏവ | തത് | സ്തുണോതി | **38 (70)**

(ഷോഡാവിഹിതോ വൈ - വൈഷ്ണവീ - രന്യോ -
വിശ്ശതിശ്ച) (A9)

5.6.10.1

പ്രജാപതി-രഗ്നി-മചിനുതർതുഭിഃ സംവത്സരം
വസന്തൈനൈവാസ്യ പൂർവാർധമചിനുത ഗ്രീഷ്മണ
ദക്ഷിണം പക്ഷം വർഷാഭിഃ പുച്ഛ ശരദോത്തരം പക്ഷം
ഹേമന്തേന മധ്യം ബ്രഹ്മണാ വാ അസ്യ തത്
പൂർവാർധമചിനുത ക്ഷത്രേണ ദക്ഷിണം പക്ഷം പശുഭിഃ
പുച്ഛം വിശോത്തരം പക്ഷമാശയാ മധ്യം യ ഏവം
വിദ്വാനഗ്നിം ചിനുത ജതുഭിരേവൈനം ചിനുതേഽഥോ
ഏതദേവ സർവമവ-[ ] **39**

5.6.10.1 - Padam

പ്രജാപതിരിതി പ്രജാ - പതിഃ | അഗ്നിം | അചിനുത |
ജതുഭിരിത്യുതു - ഭിഃ | സംവത്സരമിതി സം - വത്സരം |
വസന്തേന | ഏവ | അസ്യ | പൂർവാർധമിതി

പുർവ-അർധം | അചിനുത | ഗ്രീഷ്മേണ | ദക്ഷിണം |
 പക്ഷം | വർഷാഭിഃ | പുഷ്പം | ശരദാ | ഉത്തരമിത്യുത്-തരം |
 പക്ഷം | ഹേമന്തേന | മധ്യം | ബ്രഹ്മണാ | വൈ | അസ്യ |
 തത് | പുർവാർധമിതി പുർവ - അർധം | അചിനുത |
 ക്ഷത്രേണ | ദക്ഷിണം | പക്ഷം | പശുഭിരിതി പശു - ഭിഃ |
 പുഷ്പം | വിശാ | ഉത്തരമിത്യുത് - തരം | പക്ഷം | ആശയാ |
 മധ്യം | യഃ | ഏവം | വിദ്വാൻ | അഗ്നിം | ചിനുതേ |
 ഋതുഭിരിത്യുതു-ഭിഃ | ഏവ | ഏനം | ചിനുതേ |
 അഥോ ഇതി | ഏതത് | ഏവ | സർവം | അവേതി | **39 (50)**

5.6.10.2

രൂന്ധേ ശൃണ്വന്ത്യേനമഗ്നിം ചിക്യാനമത്യന്നച്ഛ് രോചതേ
 ഇയം വാവ പ്രഥമാ ചിതിരോഷധയോ വനസ്സതയഃ
 പുരീഷമന്തരിക്ഷം ദിതീയാ വയാച്ഛി പുരീഷമസൗ
 തൃതീയാ നക്ഷത്രാണി പുരീഷം യജ്ഞശ്ചതുർഥീ
 ദക്ഷിണാ പുരീഷം യജമാനഃ പഞ്ചമീ പ്രജാ പുരീഷം യത്
 ത്രിചിതീകം ചിന്വീത യജ്ഞം ദക്ഷിണാമാത്മാനം
 പ്രജാമന്തരിയാത് തസ്താത് പഞ്ചചിതീകശ്ചേതവ്യ
 ഏതദേവസർവഃ സ്വുണോതി യത് തിസ്രശ്ചിതയ- [ ] **40**

5.6.10.2 - Padam

രുന്ധേ | ശൃണ്വന്തി | ഏനം | അഗ്നിം | ചികൃാനം | അത്തി |
അന്നം | രോചതേ | ഇയം | വാവ | പ്രഥമാ | ചിതിഃ |
ഓഷധയഃ | വനസ്സതയഃ | പുരീഷം | അന്തരീക്ഷം |
ദിതീയാ | വയാല്സി | പുരീഷം | അസൗ | തൃതീയാ |
നക്ഷത്രാണി | പുരീഷം | യജ്ഞഃ | ചതുർത്ഥീ | ദക്ഷിണാ |
പുരീഷം | യജമാനഃ | പഞ്ചമീ | പ്രജേതി പ്ര - ജാ |
പുരീഷം | യത് | ത്രിചിതീകമിതി ത്രി-ചിതീകം | ചിന്വീത |
യജ്ഞം | ദക്ഷിണാം | ആത്മാനം | പ്രജാമിതി പ്ര - ജാം |
അന്തഃ | ഇയാത് | തസ്മാത് | പഞ്ചചിതീക ഇതി
പഞ്ച - ചിതീകഃ | ചേതവ്യഃ | ഏതത് | ഏവ | സർവം |
സ്തുണോതി | യത് | തിസ്രഃ | ചിതയഃ | **40 (50)**

5.6.10.3

-സ്ത്രീവൃദ്ധ്യഗ്നിർയദ് ദേവ ദിപാദ്-യജമാനഃ പ്രതിഷ്ഠിത്യൈ
പഞ്ച ചിതയോ ദവന്തി പാക്തഃ പുരുഷ ആത്മാനമേവ
സ്തുണോതി പഞ്ച ചിതയോ ദവന്തി പഞ്ചദിഃ
പുരീഷൈരഭ്യുഹതി ദശ സം പദ്യന്തേ ദശാക്ഷരോ വൈ
പുരുഷോ യാവാനേവ പുരുഷസ്തു സ്തുണോത്യഥോ

ദശാക്ഷരാ വിരാഡന്നം വിരാഡ് വിരാജ്യേവാന്നാദ്യേ
പ്രതി തിഷ്ഠതി സംവത്സരോ വൈ ഷഷ്ഠീ ചിതിർ
ഋതവഃ പുരീഷ്ഠ് ( ) ഷട് ചിതയോ ഭവന്തി ഷട്
പുരീഷാണി ദാദശ സം പദ്യന്തേ ദാദശ മാസാഃ
സംവത്സരഃ സംവത്സര ഏവ പ്രതി തിഷ്ഠതി । 41

5.6.10.3 - Padam

ത്രിവൃദിതി ത്രി - വൃത് । ഹി । അഗ്നിഃ । യത് । ദേ ഇതി ।
ദിപാദിതി ദി - പാത് । യജമാനഃ । പ്രതിഷ്ഠിത്യ ഇതി
പ്രതി - സ്ഥിത്യേ । പഞ്ച । ചിതയഃ । ഭവന്തി । പാക്തഃ ।
പുരുഷഃ । ആത്മാനം । ഏവ । സ്തുണോതി । പഞ്ച । ചിതയഃ ।
ഭവന്തി । പഞ്ചദിരിതി പഞ്ച - ദിഃ । പുരീഷൈഃ । അദീതി ।
ഊഹതി । ദശ । സമിതി । പദ്യന്തേ । ദശാക്ഷര ഇതി
ദശ - അക്ഷരഃ । വൈ । പുരുഷഃ । യാവാനു । ഏവ ।
പുരുഷഃ । തം । സ്തുണോതി । അഥോ ഇതി । ദശാക്ഷരേതി
ദശ - അക്ഷരാ । വിരാഡിതി വി - രാട് । അന്നം ।
വിരാഡിതി വി - രാട് । വിരാജിതി വി - രാജി ।
ഏവ । അന്നാദ്യ ഇത്യന്ന - അദ്യേ । പ്രതീതി । തിഷ്ഠതി ।
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ । വൈ । ഷഷ്ഠീ । ചിതിഃ ।

ഋതവഃ | പുരീഷം ( ) | ഷട് | ചിതയഃ | ഭവന്തി | ഷട് |
പുരീഷാണി | ദ്വാദശ | സമിതി | പദ്യന്തേ | ദ്വാദശ | മാസാഃ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരഃ |
സംവത്സര ഇതി സം - വത്സരേ | ഏവ | പ്രതീതി |
തിഷ്ഠതി | **41 (65)**

(അവ - ചിതയഃ - പുരീഷം - പഞ്ചദശ ച) (A10)

5.6.11.1

രോഹിതോ യുഗ്മരോഹിതഃ കർകന്ധുരോഹിതസ്തേ പ്രാജാപത്യാ
ബഭ്രൂരരുണബഭ്രൂഃ ശുകബഭ്രൂസ്തേ രൗദ്രാഃ ശ്യേതഃ ശ്യേതാക്ഷഃ
ശ്യേതഗ്രീവസ്തേ പിത്യഭവത്യാസ്തിസ്രഃ കൃഷ്ണാ വശാ
വാരുണ്യസ്തിസ്രഃ ശ്വേതാ വശാഃ സൗർയോ മൈത്രോ
ബാർഹസ്തത്യാ യുഗ്മലലാമാസ്തുപരാഃ | **42**

5.6.11.1 - Padam

രോഹിതഃ | യുഗ്മരോഹിത ഇതി യുഗ്മ - രോഹിതഃ |
കർകന്ധുരോഹിത ഇതി കർകന്ധു - രോഹിതഃ | തേ |
പ്രാജാപത്യാ ഇതി പ്രാജാ - പത്യാഃ | ബഭ്രൂഃ |
അരുണബഭ്രൂരിത്യരുണ - ബഭ്രൂഃ | ശുകബഭ്രൂരിതി
ശുക - ബഭ്രൂഃ | തേ | രൗദ്രാഃ | ശ്യേതഃ | ശ്യേതാക്ഷ ഇതി
ശ്യേത - അക്ഷഃ | ശ്യേതഗ്രീവ ഇതി ശ്യേത - ഗ്രീവഃ | തേ |

പിത്യദേവത്യാ ഇതി പിത്യ - ദേവത്യാഃ | തിസ്രഃ | കൃഷ്ണാഃ |
വശാഃ | വാരുണ്യഃ | തിസ്രഃ | ശ്യാതാഃ | വശാഃ | സൗര്യഃ |
മൈത്രോബാർഹസ്വത്യാ ഇതി മൈത്രോ - ബാർഹസ്വത്യാഃ |
ധൃമലലാമാ ഇതി ധൃമ - ലലാമാഃ | തൃപരാഃ | 42 (26)

(രോഹിതഃ -ഷഡ് വിഴ്ശതിഃ) (A11)

5.6.12.1

പൃശ്നി-സ്മിരശ്ചീന-പൃശ്നിരൂർധ-പൃശ്നിസ്മേ മാരുതാഃ
ഹല്യൂർലോഹിതോർണീ ബലക്ഷീ താഃ സാരസ്വത്യഃ പൃഷ്തീ
സ്ഥൂലപൃഷ്തീ ക്ഷുദ്രപൃഷ്തീ താ വൈശ്വദേവ്യസ്തിസ്രഃ
ശ്യാമാ വശാഃ പൗഷ്ഠീയസ്തിസ്മോ രോഹിണീർവശാ
മൈത്രിയ ഐന്ദ്രാ ബാർഹസ്വത്യാ അരുണ-
ലലാമാസ്മുപരാഃ | 43

5.6.12.1 - Padam

പൃശ്നിഃ | തിരശ്ചീനപൃശ്നിരിതി തിരശ്ചീന - പൃശ്നിഃ |
ഊർധ്വപൃശ്നിരിത്യൂർധ്വ - പൃശ്നിഃ | തേ | മാരുതാഃ | ഹല്യൂഃ |
ലോഹിതോർണീതി ലോഹിത - ഊർണീഃ | ബലക്ഷീ |
താഃ | സാരസ്വത്യഃ | പൃഷ്തീ | സ്ഥൂലപൃഷ്തീതി
സ്ഥൂല - പൃഷ്തീ | ക്ഷുദ്രപൃഷ്തീതി ക്ഷുദ്ര - പൃഷ്തീ |
താഃ | വൈശ്വദേവ്യ ഇതി വൈശ്വ - ദേവ്യഃ | തിസ്രഃ |

ശ്യാമാഃ | വശാഃ | പൗഷ്ണീയഃ | തിസ്രഃ | രോഹിണീഃ |
വശാഃ | മൈത്രിയഃ |
ഐന്ദ്രാബാർഹസ്വത്യാ ഇത്യൈന്ദ്രാ - ബാർഹസ്വത്യാഃ |
അരുണലലാമാ ഇത്യരുണ - ലലാമാഃ | തൂപരാഃ | **43 (26)**

(പൃശ്നീഃ - ഷഡ് വിശ്വതിഃ) (A12)

5.6.13.1

ശിതിബാഹുരന്യതഃ ശിതിബാഹുഃ സമന്ത ശിതിബാഹുസു
ഐന്ദ്രവായവാഃ ശിതിരന്ധ്രോന്യതഃ ശിതിരന്ധ്രഃ
സമന്തശിതിരന്ധ്രസ്മൈ മൈത്രാവരുണാഃ ശുദ്ധവാലഃ
സർവശുദ്ധവാലോ മണിവാലസു ആശിനാസ്തിസ്രഃ ശിലാ
വശാ വൈശ്വദേവ്യസ്തിസ്രഃ ശ്യേനീഃ പരമേഷിനേ
സോമാപൗഷ്ണാഃ ശ്യാമലലാമാസുപരാഃ | **44**

5.6.13.1 - Padam

ശിതിബാഹുരിതി ശിതി - ബാഹുഃ |
അന്യതശ്ശിതിബാഹുരിത്യന്യതഃ - ശിതിബാഹുഃ |
സമന്തശിതിബാഹുരിതി സമന്ത - ശിതിബാഹുഃ | തേ |
ഐന്ദ്രവായവാ ഇത്യൈന്ദ്ര - വായവാഃ | ശിതിരന്ധ്ര ഇതി
ശിതി-രന്ധ്രഃ | അന്യതശ്ശിതിരന്ധ്ര ഇത്യന്യതഃ-ശിതിരന്ധ്രഃ |
സമന്തശിതിരന്ധ്ര ഇതി സമന്ത - ശിതിരന്ധ്രഃ | തേ |

മൈത്രോവരുണാ ഇതി മൈത്രോ - വരുണാഃ ।
ശുദ്ധവാല ഇതി ശുദ്ധ - വാലഃ । സർവശുദ്ധവാല ഇതി
സർവ-ശുദ്ധവാലഃ । മണിവാല ഇതി മണി - വാലഃ । തേ ।
ആശിനാഃ । തിസ്രഃ । ശില്പാഃ । വശാഃ । വൈശ്വദേവ്യ ഇതി
വൈശ്വ - ദേവ്യഃ । തിസ്രഃ । ശ്യേനീഃ । പരമേഷിനേ ।
സോമാപൗഷ്ണാ ഇതി സോമാ - പൗഷ്ണാഃ ।
ശ്യാമലലാമാ ഇതി ശ്യാമ - ലലാമാഃ । തൂപരാഃ । **44 (25)**

(ശിതിബാഹുഃ പഞ്ചവിംശതിഃ) (A13)

5.6.14.1

ഉന്നത ഋഷഭോ വാമനസ്ത ഐന്ദ്രാവരുണാഃ
ശിതികകുച്ഛിതിപൃഷ്ടഃ ശിതിദസത് ത ഐന്ദ്രാബാർഹസ്തു
ത്യഃ ശിതിപാച്ഛിത്യേഷഃ ശിതിദ്രുസ്ത
ഐന്ദ്രാവൈഷ്ണവാസിസ്രഃ സിദ്ധ്യാ വശാ വൈശ്വകർമ്മണ്യ-
സ്തിസ്രോ ധാത്രേ പൃഷോദരാ ഐന്ദ്രാപൗഷ്ണാഃ
ശ്യേതലലാമാസ്തുപരാഃ । **45**

5.6.14.1 - Padam

ഉന്നത ഇത്യുത് - നതഃ । ഋഷഭഃ । വാമനഃ । തേ ।
ഐന്ദ്രാവരുണാ ഇത്യൈന്ദ്രോ - വരുണാഃ । ശിതികകുച്ഛിതി
ശിതി - കകുത് । ശിതിപൃഷ്ട ഇതി ശിതി - പൃഷ്ടഃ ।

ശിതിഭസദിതി ശിതി - ഭസത് | തേ |
 ഐന്ദ്രാബാർഹസ്വത്യാ ഇത്യൈന്ദ്രാ - ബാർഹസ്വത്യാഃ |
 ശിതിപാദിതി ശിതി - പാത് | ശിത്യോഷ്ട ഇതി
 ശിതി - ഓഷഃ | ശിതിഭൂരിതി ശിതി - ഭൂഃ | തേ |
 ഐന്ദ്രാവൈഷ്ണവാ ഇത്യൈന്ദ്രാ - വൈഷ്ണവാഃ | തിസ്രഃ |
 സിധാഃ | വശാഃ | വൈശ്വകർമ്മണ്യ ഇതി
 വൈശ്വ - കർമ്മണ്യഃ | തിസ്രഃ | ധാത്രേ | പൃഷോദരാ ഇതി
 പൃഷ - ഉദരാഃ | ഐന്ദ്രാപൗഷ്ണാ ഇത്യൈന്ദ്രാ - പൗഷ്ണാഃ |
 ശ്യേതലലാമാ ഇതി ശ്യേത - ലലാമാഃ | തൂപരാഃ | **45 (25)**

(ഉന്നതഃ-പഞ്ചവിംശതിഃ) (A14)

5.6.15.1

കർണാസ്രയോ യാമാഃ സൗമ്യാസ്രയഃ ശിതിങ്ഗാ
 അഗയേ യവിഷ്ഠായ ത്രയോ നകുലാസ്തിസ്രോ രോഹിണീ-
 സ്രയവ്യസ്താ വസൂനാം തിസ്രോഽരുണാ ദിത്യൗഹ്യസ്താ
 രൂദ്രാണാഽ സോമൈന്ദ്രാ ബഭ്രുലലാമാസ്മൂപരാഃ | **46**

5.6.15.1 - Padam

കർണാഃ | ത്രയഃ | യാമാഃ | സൗമ്യാഃ | ത്രയഃ | ശിതിങ്ഗാഃ |
 അഗയേ | യവിഷ്ഠായ | ത്രയഃ | നകുലാഃ | തിസ്രഃ |

രോഹിണീഃ | ത്ര്യവ്യ ഇതി ത്രി - അവ്യഃ | താഃ | വസുനാം |
തിസ്രഃ | അരുണാഃ | ദിത്യഹ്യഃ | താഃ | രുദ്രാണാം |
സോമൈന്ദ്രാ ഇതി സോമ - ഐന്ദ്രാഃ | ബദ്രുലലാമാ ഇതി
ബദ്രു - ലലാമാഃ | തുപരാഃ | 46 (23)

(കർണാസ്രയോ - വിഷ്ണവഃ) (A15)

5.6.16.1

ശുണ്യാസ്രയോ വൈഷ്ണവാ അധീലോധകർണാസ്രയോ
വിഷ്ണവ ഉരുക്രമായ ലസ്തുദിനസ്രയോ വിഷ്ണവ ഉരുഗായായ
പഞ്ചാവീസ്രിസ്ര ആദിത്യാനാം ത്രിവത്സാ-സ്രിസ്രോ-
ഽങ്ഗിരസാ-മൈന്ദ്രാ-വൈഷ്ണവാ ഗൗരലലാമാസുപരാഃ | 47

5.6.16.1 - Padam

ശുണ്യാഃ | ത്രയഃ | വൈഷ്ണവാഃ | അധീലോധകർണാ
ഇത്യധീലോധ - കർണാഃ | ത്രയഃ | വിഷ്ണവേ |
ഉരുക്രമായേത്യുരു-ക്രമായ | ലസ്തുദിനഃ | ത്രയഃ | വിഷ്ണവേ |
ഉരുഗായായേത്യുരു - ഗായായ | പഞ്ചാവീരിതി
പഞ്ച - അവിഃ | തിസ്രഃ | ആദിത്യാനാം | ത്രിവത്സാ ഇതി
ത്രി - വത്സാഃ | തിസ്രഃ | അങ്ഗിരസാം |
ഐന്ദ്രാവൈഷ്ണവാ ഇത്യൈന്ദ്രാ - വൈഷ്ണവാഃ |
ഗൗരലലാമാ ഇതി ഗൗര - ലലാമാഃ | തുപരാഃ | 47 (20)

(ശൃണോ - വിച്ശ്രതിഃ) (A16)

5.6.17.1

ഇന്ദ്രായ രാജേണ ത്രയഃ ശിതിപൃഷ്ടാ ഇന്ദ്രായാ-ധിരാജായ
ത്രയഃ ശിതികകുഭ ഇന്ദ്രായ സ്വരാജേണ ത്രയഃ ശിതിഭസ-
ഭസ്തിസ്രസ്തുർ യൗഹ്യഃ സാധ്യാനാം തിസ്രഃ പഷ്ടൗഹ്യോ
വിശേഷാം ദേവാനാമാഗേന്ദ്രാഃ കൃഷ്ണലലാമാസ്തുപരാഃ | 48

5.6.17.1 - Padam

ഇന്ദ്രായ | രാജേണ | ത്രയഃ | ശിതിപൃഷ്ടാ ഇതി
ശിതി - പൃഷ്ടാഃ | ഇന്ദ്രായ | അധിരാജായേത്യധി-രാജായ |
ത്രയഃ | ശിതികകുഭ ഇതി ശിതി - കകുഭഃ | ഇന്ദ്രായ |
സ്വരാജേണ ഇതി സ്വ - രാജേണ | ത്രയഃ | ശിതിഭസഭ ഇതി
ശിതി - ഭസഭഃ | തിസ്രഃ | തുര്യൗഹ്യഃ | സാധ്യാനാം |
തിസ്രഃ | പഷ്ടൗഹ്യഃ | വിശേഷാം | ദേവാനാം | ആഗേന്ദ്രാഃ |
കൃഷ്ണലലാമാ ഇതി കൃഷ്ണ - ലലാമാഃ | തുപരാഃ | 48 (22)

(ഇന്ദ്രായ രാജേണ - ദ്വാവിച്ശ്രതിഃ) (A17)

5.6.18.1

അദിത്യേ ത്രയോ രോഹിതൈതാ ഇന്ദ്രാണൈ ത്രയഃ
കൃഷ്ണതാഃ കുഹ്വേ ത്രയോഽരുണൈതാസ്തിസ്രോ
ധേനവോ രാകായൈ ത്രയോഽനഡ്യാഹഃ സിനീവാല്യാ

ആഗ്നാവൈഷ്ണവാ രോഹിതലലാമാസ്തുപരാഃ | 49

5.6.18.1 - Padam

അദിത്യൈ | ത്രയഃ | രോഹിതൈതാ ഇതി രോഹിത-ഏതാഃ |
ഇന്ദ്രാണൈ | ത്രയഃ | കൃഷ്ണൈതാ ഇതി കൃഷ്ണ - ഏതാഃ |
കൃഹ്വൈ | ത്രയഃ | അരുണൈതാ ഇത്യരുണ - ഏതാഃ |
തിസ്രഃ | ധേനവഃ | രാകായൈ | ത്രയഃ | അനഡ്യാഹഃ |
സിനീവാലൈ | ആഗ്നാവൈഷ്ണവാ ഇത്യാഗ്ന-വൈഷ്ണവാഃ |
രോഹിതലലാമാ ഇതി രോഹിത-ലലാമാഃ | തൂപരാഃ | 49 (18)

(അദിത്യോ - അഷ്ടാദശ) (A18)

5.6.19.1

സൗമ്യാസ്രേയഃ പിശംഗാഃ സോമായ രാജേണ ത്രയഃ
സാരങ്ഗാഃ പാർജന്യാ നഭോരുപാസ്തിസ്രോഽജാ മല്ഹാ
ഇന്ദ്രാണൈ തിസ്രോ മേഷ്യ ആദിത്യോ ദ്യാവാപൃഥിവ്യാ
മാലംഗാസ്തുപരാഃ | 50

5.6.19.1 - Padam

സൗമ്യാഃ | ത്രയഃ | പിശങ്ഗാഃ | സോമായ | രാജേണ | ത്രയഃ |
സാരങ്ഗാഃ | പാർജന്യാഃ | നഭോരുപാ ഇതി നഭഃ - രൂപാഃ |
തിസ്രഃ | അജാഃ | മല്ഹാഃ | ഇന്ദ്രാണൈ | തിസ്രഃ | മേഷ്യഃ |
ആദിത്യാഃ | ദ്യാവാപൃഥിവ്യാ ഇതി ദ്യാവാ - പൃഥിവ്യാഃ |

മാലങ്ഗാഃ | തൃപരാഃ | **50 (19)**

(സൗമ്യ-ഏകാന്ത വില്പ്ശതിഃ) (A19)

5.6.20.1

വാരുണാസ്രയഃ കൃഷ്ണലലാമാ വരുണായ രാജേണ ത്രയോ
രോഹിതലലാമാ വരുണായ രിശാദസേ ത്രയോ
അരുണലലാമാഃ ശില്പാസ്രയോ വൈശ്വദേവാസ്രയഃ പൃശ്നയഃ
സർവദേവത്യാ ഐന്ദ്രാസൂരാഃ ശ്യേതലലാമാസൂപരാഃ | **51**

5.6.20.1 - Padam

വാരുണാഃ | ത്രയഃ | കൃഷ്ണലലാമാ ഇതി കൃഷ്ണ - ലലാമാഃ |
വരുണായ | രാജേണ | ത്രയഃ | രോഹിതലലാമാ ഇതി
രോഹിത - ലലാമാഃ | വരുണായ |
രിശാദസ ഇതി രിശ- അദസേ | ത്രയഃ |
അരുണലലാമാ ഇത്യരുണ - ലലാമാഃ | ശില്പാഃ | ത്രയഃ |
വൈശ്വദേവാ ഇതി വൈശ്വ - ദേവാഃ | ത്രയഃ | പൃശ്നയഃ |
സർവദേവത്യാ ഇതി സർവ - ദേവത്യാഃ | ഐന്ദ്രാസൂരാ
ഇത്യൈന്ദ്രാ - സൂരാഃ | ശ്യേതലലാമാ ഇതി
ശ്യേത - ലലാമാഃ | തൃപരാഃ | **51 (20)**

(വാരുണാ - വില്പ്ശതിഃ) (A20)

5.6.21.1

സോമാ॑യ സ്വരാ॑ജ്ഞെ-sനോ॑വാഹാ॑വന॒ഡ്യാഹാ॑-
 വി॒ന്ദ്രാഗ്നി॑ഭ്യോ-മോ॒ജോ॒ദാഭ്യോ॒മുഷ്ടാ॑രാ-വി॒ന്ദ്രാഗ്നി॑ഭ്യോം
 ബ॒ലദാ॑ഭ്യോꣳ സീ॒രവാ॑ഹാ॒വവി॑ ഭേ॒ യേനു॑ ഭൗമീ॒ ദിഗ്ഭ്യോ॑
 വ॒ഡ്ബേ॑ ഭേ॒ യേനു॑ ഭൗമീ॒ വൈരാ॑ജീ॒ പുരു॑ഷീ॒ ഭേ॒ യേനു॑
 ഭൗമീ॒ വയ॑വ് ആ॒രോഹ॑ണവാ॒ഹാവി॑ത്യോ॒രോഹ॑ണ
 കൃ॒ഷ്ണേ॑ വശേ॒ അരാ॑ധ്യൗ॒ ദിവ്യാ॑വൃ॒ഷഭൗ॑ പ॒രിമ॑രൗ । 52

5.6.21.1 - Padam

സോമാ॑യ । സ്വരാ॑ജ്ഞ ഇതി॑ സ്വ - രാജ്ഞെ॑ ।
 അനോ॑വാഹാ॒വിത്യ॑നഃ - വാ॒ഹൗ । അന॒ഡ്യാഹൗ॑ ।
 ഇന്ദ്രാ॑ഗ്നിഭ്യോമിതി॑ന്ദ്രാഗ്നി - ഭ്യോം । ഓജോ॒ദാഭ്യോമിത്യോ॒ജഃ-
 ദാഭ്യോം । ഉ॒ഷ്ടാരൗ॑ । ഇന്ദ്രാ॑ഗ്നിഭ്യോമിതി॑ന്ദ്രാഗ്നി - ഭ്യോം ।
 ബ॒ലദാ॑ഭ്യോമിതി॑ ബ॒ല - ദാഭ്യോം ।
 സീ॒രവാ॑ഹാ॒വിതി॑ സീ॒ര-വാ॑ഹൗ । അ॒വീ ഇതി॑ । ഭേ॒ ഇതി॑ ।
 യേനു॑ ഇതി॑ । ഭൗമീ॒ ഇതി॑ । ദിഗ്ഭ്യോ॑ ഇതി॑ ദിക് - ഭ്യഃ ।
 വ॒ഡ്ബേ॑ ഇതി॑ । ഭേ॒ ഇതി॑ । യേനു॑ ഇതി॑ । ഭൗമീ॒ ഇതി॑ ।
 വൈരാ॑ജീ ഇതി॑ । പുരു॑ഷീ ഇതി॑ । ഭേ॒ ഇതി॑ । യേനു॑ ഇതി॑ ।
 ഭൗമീ॒ ഇതി॑ । വായ॑വേ । ആ॒രോഹ॑ണവാ॒ഹാവി॑ത്യോ॒രോഹ॑ണ
 -വാ॒ഹൗ । അന॒ഡ്യാഹൗ॑ । വാ॒രുണീ॑ ഇതി॑ । കൃ॒ഷ്ണേ॑ ഇതി॑ ।

വശേ ഇതി | അരാധ്യാം | ദിവ്യം | ജ്ഞാനം |

പരിമരാവിതി പരി-മരം | 52 (34)

(സോമായ സ്വരാജ്ഞ - ചതുസ്ത്രിശത്) (A21)

5.6.22.1

ഏകാദശ പ്രാതർഗവ്യാഃ പശവ ആ ലഭ്യന്തേ ഛഗലഃ
കല്പാഷഃ കികിദീവിർ വിദീഗയന്തേ ത്യാഷ്ടാഃ സൗരീർ
നവ ശ്വേതാ വശാ അനുബന്ധ്യാ ഭവന്ത്യാഗേയ ഐന്ദ്രാഗ്ന
ആശിനന്തേ വിശാലയൂപ ആ ലഭ്യന്തേ | 53

5.6.22.1 - Padam

ഏകാദശ | പ്രാതഃ | ഗവ്യാഃ | പശവഃ | ഏതി | ലഭ്യന്തേ |
ഛഗലഃ | കല്പാഷഃ | കികിദീവിഃ | വിദീഗയഃ | തേ |
ത്യാഷ്ടാഃ | സൗരീഃ | നവ | ശ്വേതാഃ | വശാഃ |
അനുബന്ധ്യാ ഇത്യനു - ബന്ധ്യാഃ | ഭവന്തി | ആഗേയഃ |
ഐന്ദ്രാഗ്ന ഇത്യൈന്ദ്ര - അഗ്നഃ | ആശിനഃ | തേ |
വിശാലയൂപ ഇതി വിശാല - യൂപേ | ഏതി |

ലഭ്യന്തേ | 53 (25) (ഏകാദശ പ്രാതഃ-പഞ്ചവിശ്ശതിഃ) (A22)

5.6.23.1

പിശങ്ഗാസ്ത്രയോ വാസന്താഃ സാരങ്ഗാസ്ത്രയോ ഗ്രൈഷ്യാഃ
പൃഷ്ണസ്ത്രയോ വാർഷികാഃ പൃശ്നസ്ത്രയഃ ശാരദാഃ

പൃ॒ശ്ണി॒സ॒ക്മാ॒സ്രോ॒യോ॒ ഹൈ॒മ॒ന്തി॒കാ॒ അ॒വ॒ലി॒പ്താ॒സ്രോ॒യഃ॑
 ശൈ॒ശി॒രാഃ॒॑ സ॒ഽവ॒മ്സ॒രായ॒॑ നി॒വ॒ക്ഷ॒സഃ॑ । 54

5.6.23.1 - Padam

പി॒ശ॒ങ്ഗാഃ॑ । ത്ര॒യഃ॑ । വാ॒സ॒ന്താഃ॑ । സാ॒ര॒ങ്ഗാഃ॑ । ത്ര॒യഃ॑ ।
 ഗ്രൈ॒ശ്ചാഃ॑ । പൃ॒ഷ്ണന്തഃ॑ । ത്ര॒യഃ॑ । വാ॒ർഷി॒കാഃ॑ । പൃ॒ശ്ണയഃ॑ ।
 ത്ര॒യഃ॑ । ശാ॒ര॒ദാഃ॑ । പൃ॒ശ്ണി॒സ॒ക്മാ॒ ഇ॒തി॑ പൃ॒ശ്ണി - സ॒ക്മാഃ॑ ।
 ത്ര॒യഃ॑ । ഹൈ॒മ॒ന്തി॒കാഃ॑ । അ॒വ॒ലി॒പ്താ॒ ഇ॒ത്യ॒വ - ലി॒പ്താഃ॑ ।
 ത്ര॒യഃ॑ । ശൈ॒ശി॒രാഃ॑ । സ॒ഽവ॒മ്സ॒രായേ॑തി
 സം - വ॒മ്സ॒രായ॑ । നി॒വ॒ക്ഷ॒സ ഇ॒തി
 നി - വ॒ക്ഷ॒സഃ॑ । 54 (20) (പി॒ശ॒ങ്ഗാ - വി॒ഷ്ശ॒തിഃ) (A23)

Special Korvai for Anuvaakam 12 to 20

രോ॒ഹി॒തഃ॑ കൃ॒ഷ്ണാ॑ യു॒മ്രല॑ലാമാഃ - പൃ॒ശ്ണിഃ॑ ശൃ॒മാ
 അ॒രു॒ണല॑ലാമാഃ - ശി॒തി॒ബാ॒ഹുഃ॑ ശി॒ല്പാഃ॑ ശൃ॒ത്യനീഃ॑
 ശൃ॒മാല॑ലാമാ - ഉ॒ന്നതഃ॑ സി॒ദ്ധ്യാ॑ ധാ॒ത്രേ॑ പൗ॒ഷ്ണാഃ॑
 ശൃ॒ത്യത॑ലലാമാഃ - കർ॒ണാ॑ ബ॒ദ്രു॑ലലാമാഃ - ശു॒ണ്യാ
 ഗൗ॒രല॑ലാമാ - ഇ॒ന്ദ്രാ॑യ കൃ॒ഷ്ണാ॑ലലാമാ - ആ॒ദി॒ത്യൈ
 രോ॒ഹി॒ത ല॑ലാമാഃ - സൗ॒മ്യാ॑ മാ॒ലങ്ഗാ॑ - വാ॒രു॒ണാഃ॑ സു॒രാഃ॑
 ശൃ॒ത്യത॑ലലാമാ - ദശ॑ ।

Prasna Korvai with starting Padams of 1 to 23 Anuvaakams :-

(ഹിരണ്യവർണാ - അപാം ഗ്രഹാൻ - ഭൂതേഷുകാഃ -
സജൂഃ - സംവത്സരം - പ്രജാപതിഃ സ ക്ഷുരപവി -
രവഗേരവൈ ദീക്ഷയാ - സുവർഗായ തം യന്ന -
സൂയതേ - പ്രജാപതിർ ജതുഭീ - രോഹിതഃ - പൃശ്നീഃ -
ശിതിബാഹു - രൂന്നതഃ - കർണാഃ - ശൂണ്യാ - ഇന്ദ്രായാ-
ദിത്യൈ - സൗമ്യാ - വാരുണാഃ - സോമായൈ - കാദശ -
പിശങ്ഗാ - സ്രൂയോവിശ്വതിഃ)

Korvai with starting Padams of 1, 11, 21 Series of Panchaatis :-

(ഹിരണ്യവർണാ - ഭൂതേഷുകാഃ - ഛന്ദോ യത് -
കനീയാശ്വസൻ-ത്രിവൃദ്ധ്യഗ്നിർ-വാരുണാ -
ശ്ചതുഷ്ഠിഞ്ചാശത്)

First and Last Padam of Sixth Prasnam of 5th Kandam

(ഹിരണ്യവർണാ - നിവക്ഷസഃ)

॥ ഹരിഃ ഓം ॥

॥ കൃഷ്ണ യജുർവേദീയ തൈത്തിരീയ സംഹിതായാം

പദ പാഠേ പഞ്ചമകാണ്ഡേ ഷഷ്ഠഃ പ്രശ്നഃ സമാപ്തഃ ॥

Details of Panchati and Padam for Kandam 5 – Prasanam 6 – TS 5.6

	Panchati	Padams
Anuvakam 1	4	222
Anuvakam 2	6	297
Anuvakam 3	4	198
Anuvakam 4	5	232
Anuvakam 5	3	154
Anuvakam 6	4	210
Anuvakam 7	3	178
Anuvakam 8	6	307
Anuvakam 9	3	170
Anuvakam 10	3	165
Anuvakam 11	1	26
Anuvakam 12	1	26
Anuvakam 13	1	25
Anuvakam 14	1	25
Anuvakam 15	1	23
Anuvakam 16	1	20
Anuvakam 17	1	22
Anuvakam 18	1	18
Anuvakam 19	1	19

Anuvakam 20	1	20
Anuvakam 21	1	34
Anuvakam 22	1	25
Anuvakam 23	1	20
Total →	54	2436

Notes:

1. Please refer to the book “TS Kandam 1” and “TS 1.1 pada paadam with Vaakyam” for notes and conventions used in this Compilation.
2. Please download our vedic compilations from our web site www.vedavms.in